

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

Daleszyce, 2023

Spis treści

Rozdział I. Wprowadzenie...	3
Rozdział II. Opis włączenia mieszkańców w proces przyjmowania programu rewitalizacji ...	8
Rozdział III. Diagnoza obszaru rewitalizacji zjawisk negatywnych i lokalnych potencjałów...	9
Rozdział IV. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.....	19
Rozdział V. Projekty rewitalizacyjne..	21
Rozdział VI. Mechanizmy integrowania projektów rewitalizacyjnych...	34
Rozdział VII. Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.....	42
Rozdział VIII. System wdrożenia programu...	52
Rozdział IX. System monitorowania i oceny gminnego systemu rewitalizacji...	54
Rozdział X. Zmiany w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej gminy.....	61
Rozdział XI. Komitet rewitalizacji.....	63
Rozdział XII. Specjalna strefa rewitalizacji.....	64
Rozdział XIII. Sposób realizacji GPR w zakresie gospodarowania przestrzennego.....	65
Rozdział XIV. Opiniowanie programu przez właściwe podmioty...	69
Rozdział XV. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko ...	71
Spis rycin i tabel.....	72

Rozdział I. Wprowadzenie

Rewitalizacja jest kompleksowym procesem, który ma na celu wyprowadzenie obszaru, gdzie stwierdzono koncentrację problemów, ze stanu kryzysowego. Dzięki niej możliwe jest stymulowanie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom. Istotnym elementem determinującym skuteczność procesu jest właściwe zaplanowanie działań by w największym stopniu odpowiedzieć na zidentyfikowane potrzeby i wykorzystać istniejące potencjały. Rolę dokumentu pokazującego kierunek interwencji w tym zakresie w gminie Daleszyce pełnić będzie Gminny Program Rewitalizacji.

Przepisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji określają zasady oraz tryb przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie własności gminy, chcąc w skuteczny, długofalowy i kompleksowy sposób zapobiegać negatywnym zjawiskom, występujących na terenie gminy. W związku z tym w celu kontynuacji prowadzonych przez Gminę działań zmierzających do powstrzymania lub zapobiegania procesom degradacji opracowano niniejszy Gminny Program Rewitalizacji Gminy Daleszyce.

Niniejszy program został oparty o Diagnozę obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowiącą podstawę do wyznaczenia obszaru rewitalizacji Gminy Daleszyce, zatwierdzoną Uchwałą Rady Miejskiej nr LXXV/640/2023 z dnia 30 marca 2023 oraz opracowany zgodnie z uchwałą nr LXXVI/657/2023 Rady Miejskiej Daleszyce z dnia 27 kwietnia 2023 r. o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Daleszyce na lata 2022-2027. Niniejszy dokument zacznie obowiązywać od roku 2023.

Warunkiem otrzymania dofinansowania ze środków europejskich na projekty rewitalizacyjne jest posiadanie programu rewitalizacji zgodne z przepisami ww. ustawy o rewitalizacji. Gmina dysponuje lokalnym Programem Rewitalizacji na lata 2016-2023. Program jest tzw. „lokalnym programem rewitalizacji” opracowanym na podstawie ww. Wytycznych Ministra Rozwoju; umożliwia pozyskiwanie środków zewnętrznych na wskazane w programie przedsięwzięcia rewitalizacyjne, nie ma jednak statusu tzw. „gminnego programu rewitalizacji”. Art. 52 ustawy o rewitalizacji wskazuje, że gmina która obecnie prowadzi działania rewitalizacyjne w oparciu o program rewitalizacji (inny niż

„gminny program rewitalizacji”) może je kontynuować jedynie do 31 grudnia 2023r. Po tej dacie ww. ustawa przewiduje obowiązek uchwalenia gminnego programu rewitalizacji w przypadku, gdy gmina zamierza nadal prowadzić rewitalizację lub dopiero zaczyna jej prowadzenie.

Ustawa o rewitalizacji, w art. 15 ust. 1 wskazuje wymagany zakres zawartości takiego gminnego programu rewitalizacji, który zawiera:

- 1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji zjawisk negatywnych i lokalnych potencjałów;
- 2) opis włączenia mieszkańców w proces przyjmowania programu rewitalizacji;
- 3) opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych;
- 4) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;
- 5) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań;
- 6) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym:
 - a) listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi każdorazowo: nazwę i podmiot realizujący, zakres zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania,
 - b) charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- 7) mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- 8) szacunkowe ramy finansowe GPR wraz z oszacowaniem środków publicznych i prywatnych;
- 9) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;
- 10) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji;
- 11) określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej gminy;
- 12) określenie niezbędnych zmian w uchwale o Komitecie Rewitalizacji, o ile była podjęta

- 13) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
- 14) wskazanie sposobu realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego, w tym:
- a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP)
 - b) wskazanie miejscowych planów koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
 - c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie jego ustaleń;
 - d) załącznik graficzny przedstawiający ustalenia GPR na mapie w skali co najmniej 1:5000.

Program zachowuje w pełni strukturę wskazaną w ustawie o rewitalizacji, jako zalecaną. GPR zarówno w fazie jego przygotowania jak i w fazie wdrażania wykorzystywał rozwiązania i rekomendacje wypracowane w ramach obowiązującego w programie rewitalizacji na lata 2016-2022, który przyjęty został uchwałą nr XXXVI/64/2017 Rady Miejskiej Daleszyce z 21 września 2017 roku. Prace nad przygotowaniem programu na lata 2022-2027 prowadzone były z pomocą ekspertów zewnętrznych w formule partycypacyjno-eksperskiej.

SŁOWNICZEK

Lp.	Pojęcie	Definicja
1.	Rewitalizacja	Proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji (art. 2 Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485).
2.	Gminny Program Rewitalizacji	Inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485) wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

3.	Stan kryzysowy	Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym współwystępujących z co najmniej jednym z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych –w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub •przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub •technicznych –w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska (na podstawie Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485.).
4.	Obszar zdegradowany	Obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to zarówno obszarów miejskich, jak i wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.
5.	Obszar rewitalizacji	Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

6.	Delimitacja obszaru zdegradowanego	Wyznaczenie granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na podstawie obiektywnych i weryfikowalnych mierników. Delimitacja prowadzona jest dla całej gminy w podziale na wyznaczone jednostki analityczne, dla których zbierane są dane wskaźnikowe.
----	------------------------------------	--

Rozdział II. Opis włączenia mieszkańców w proces przyjmowania programu rewitalizacji

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji przygotowywanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne. Zadania te gmina realizuje w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy na każdym etapie (partycypacja społeczna). W art. 5 ust.1 i 2 ww. ustawy wskazano dodatkowo, że działania partycypacyjne polegają m.in. na: poznaniu oczekiwań i potrzeb interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami, prowadzeniu dla interesariuszy działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji, zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowywaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji oraz zapewnieniu możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy w czasie przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

W ramach pracy nad Programem wykorzystano liczne narzędzia partycypacji oraz gromadzenia i analizy danych od mieszkańców i grup docelowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Partycypacja społeczna została wpisana w ten proces jako fundament działań na różnych jego etapach, tj. diagnozowanie, programowanie, wdrażanie (w tym finansowanie), monitorowanie i ewaluacja. Takie podejście ma na celu podniesienie skuteczności i trwałości przedsięwzięć oraz gotowości i świadomości mieszkańców o współdecydowaniu o obszarze rewitalizacji. Konsultacje z mieszkańcami miały charakter proaktywny. W ramach pracy nad Programem wykorzystano wiele narzędzi partycypacyjnych oraz metod gromadzenia i analizy danych od mieszkańców i grup docelowych projektów rewitalizacyjnych. Konsultacje odbyły się zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt. 1a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz przepisami ustawy o rewitalizacji. Konsultacje społeczne wykonane zostały metodą badania w działaniu (action research) ukierunkowaną na poprawę jakości działania w obrębie badanej społeczności. Zastosowane zostały metody badawcze uznające kompetencje członków danej społeczności do zrozumienia swojej społeczności.

Rozdział III. Diagnoza obszaru rewitalizacji zjawisk negatywnych i lokalnych potencjałów

Potwierdzenie spełnienia przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia wskazanych w art. 9 i 10 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji zawiera „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Daleszyce” stanowiąca załącznik uchwały nr LXXV/6402023 Rady Miejskiej Daleszyce z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Daleszyce. Poniższe opracowanie stanowi jedynie syntetyczne wskazanie najważniejszych przesłanek do wyznaczenia obszaru rewitalizacji w celu wykazania obszarów na jakie należy oddziaływać projektami rewitalizacyjnymi.

Synteza diagnozy obszaru rewitalizacji

Wybór obszarów wskazanych do objęcia procesem rewitalizacji jest wynikiem gruntownej diagnozy zjawisk kryzysowych występujących na jej terenie oraz wynikiem ustalenia ich koncentracji terytorialnej. W oparciu o przeprowadzone analizy ilościowe i jakościowe oraz wyznaczone na ich podstawie strefy wysokiej koncentracji negatywnych zjawisk wyznaczono granice obszarów zdegradowanych. Szczegółowa analiza wyników diagnozy czynników kryzysowych oraz badanie ankietowe mieszkańców, umożliwiły wyznaczenie obszarów zdegradowanych.

Podsumowując proces delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, należy wskazać, że podstawę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowiła analiza, w której wykorzystane zostały obiektywne i weryfikowalne mierniki (wskaźniki) i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. W stosunku do każdego wskaźnika określono czy jest tzw. stymulantą, czy destymulantą rozumianą jako wskazanie, że wysokie wartości wskaźnika świadczą o występowaniu zjawiska pozytywnego przy stymulancie i zjawiska negatywnego przy destymulancie. Z uwagi na brak dostępnych danych ilościowych w niektórych obszarach objętych badaniem bazowano na ocenie jakościowej Zespołu ds. rewitalizacji, który odpowiedzialny był za opracowanie GPR, w tym diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru rewitalizacji. Podsumowując wskaźniki, które zostały wzięte pod uwagę w przeprowadzonej analizie,

należy zwrócić uwagę na najważniejszy aspekt jaki dotyczy procesu rewitalizacji, a mianowicie konieczność kompleksowego przeprowadzenia analizy obszaru z wykorzystaniem narzędzi partycypacji społecznej oraz narzędzi analitycznych. W ramach wyznaczenia stopnia degradacji w oparciu o uwarunkowania społeczne, przeprowadzono analizę wskaźników liczby osób korzystających z zasiłków. Niniejsze działanie ma na celu udokumentowanie stopnia wykluczenia społecznego, ze względu na to, iż zasiłki odnosiły się do liczebności osób długotrwale wykluczonych (zasiłki stałe), osób posiadających określone trudności życiowe skoncentrowane w pewnym czasie (zasiłki okresowe) oraz osób korzystających z zasiłków celowych. Niemożność podjęcia pracy i potrzeba korzystania z pomocy społecznej stanowi potencjał do uznania, iż występuje konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych. Biorąc pod uwagę liczbę świadczeń przyznawanych przez OPS (wskaźniki społeczne) pokazują poziom ubóstwa.

Z kolei - bezrobocie generuje poczucie wykluczenia oraz możliwość uzależnienia się od alkoholu ze względu na chęć ucieczki od problemów. Wpływa to jednocześnie na zwiększenie stopnia łamania prawa oraz nasilenie konieczności podejmowania interwencji przez policję. Wskaźnikiem uzupełniającym analizy w zakresie wyznaczania obszaru zdegradowanego był wiek przedprodukcyjny jako zmienna determinująca potencjały obszaru (wyższa liczba rodzących się dzieci) lub deficyty (spadek liczby urodzeń) w najbliższej przyszłości, ze względu na stopień obciążenia demograficznego obszaru, na którym podejmowane będą działania rewitalizacyjne. Ważnymi wskaźnikami, które należy traktować jako uzupełnienie prowadzonych analiz, są dane w obszarze gospodarczym analizowane na podstawie współczynnika przedsiębiorczości jako liczby podmiotów gospodarczych przypadających w odniesieniu do liczby ludności. Niniejszy wskaźnik świadczy o możliwości samodzielnego działania przez mieszkańców i podejmowania aktywności nakierowanej na rozwiązywanie problemów we własnym zakresie. Niski wskaźnik na danym obszarze świadczy o szczególnym nasileniu problemów społecznych o znacznej bierności.

Na podstawie oceny analizy wskazano obszary potencjalnie predysponowane do wyznaczenia w ramach obszaru zdegradowanego na podstawie oceny wartości tzw. syntetycznego wskaźnika problemowego z jęz. ang. Index of Multiple Deprivation (dalej „IMD”).

Wskaźnik ten został wyliczony oddzielnie dla każdej ze sfer poddanych analizie: społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Wyliczenie IMD ogólnego obejmowało wyliczenie wartości punktowej IMD społecznego oraz dodania wyników poszczególnych pozostały IMD dla każdego uwarunkowania, przyjmując ocenę jak przy analizie poszczególnych uwarunkowań. Metodologia IMD obejmowała ocenę punktową, przyjmując punkty od 1 do 3, gdzie 1 punkt oznaczony był kolorem zielonym, 2 punkty kolorem żółtym i 3 punkty kolorem czerwonym – jako gradacja stanu od najmniej problemowego do najbardziej problemowego tj. rozumianego jako odstępstwo od średniej dla całej gminy. Metodologia IMD ogólnego był nieznacznie zmodyfikowana w stosunku do metodologii IMD poszczególnych sfer (uwarunkowań). Wyliczenie IMD ogólnego polegało na przyznawaniu 3 punkty (kolor czerwony), a za każdy kolejny obszar oznaczony na czerwono stanowiącą odstępstwo od średniej dla Gminy dodatkowy jeden punkt, czyli odpowiednio: 1 obszar (3 punkty), 2 obszary (3 punkty + 1), 3 obszary (3 punkty + 1 + 1). Obszary oznaczone na inne kolory odpowiednio: 1 punkt (kolor zielony), 2 punkty (ciemny żółty). Wynikiem tak prowadzonej analizy było wskazanie wartości IMD ogólne. W ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji wyznaczono jednostki, gdzie zidentyfikowano stan kryzysowy wynikający z natężenia problemów społecznych i co najmniej jednego z problemów w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Tabela nr 1. Zbiorcza analiza uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych i przestrzenno-funkcjonalnych w Gminie Daleszyce.

Jednostka administracyjna	Wskaźnik syntetyczny IMD				IMD łącznie
	IMD Społeczny	IMD Gospodarcze	IMD środowiskowe	IMD przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne	
Borków					14
Brzechów					10
Cisów					11
Danków-Wójtostwo					8
Komórki					6
Kranów					10
Marzysz					16
Mójcza					6
Niestachów					10
Niwy					14
Sieraków					6

Słupiec					14
Smyków					6
Suków					12
Szczecno					14
Trzemosna					6
Widełki					6
Daleszyce					14

(Źródło: Opracowanie własne)

Średnia	9,6
Przedział średniej	7,7 – 11,2
Poniżej średniej	
Średnia	
Powyżej średniej	

Obszar rewitalizacji został wskazany w stosunku do ogólnej liczby ludności Gminy Daleszyce wynoszącej na koniec roku 2021 - 15 797 osoby (na podstawie danych GUS BDL) oraz całkowitej powierzchni gminy wynoszącej 222,4 km². Zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji, obszar rewitalizacji może być zamieszkiwany maksymalnie przez 30% ludności gminy i wyznaczony na maksymalnie 20% powierzchni gminy. Obszar rewitalizacji gminy zamieszkuje łącznie 2955 mieszkańców (18,7% ogólnej liczby mieszkańców gminy) i obejmuje 1,0 km² (0,45% ogólnej powierzchni gminy). Tak wyznaczony obszar spełnia wymagania ustawowe odnośnie limitów obszaru i liczby mieszkańców.

Analiza wniosków „wymiarów kryzysu”, uwarunkowania obszaru oraz priorytety strategiczne Gminy, umożliwiły wskazanie obszarów przeznaczonych do rewitalizacji.

Tabela nr 2. Wykaz i opis granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Daleszyce.

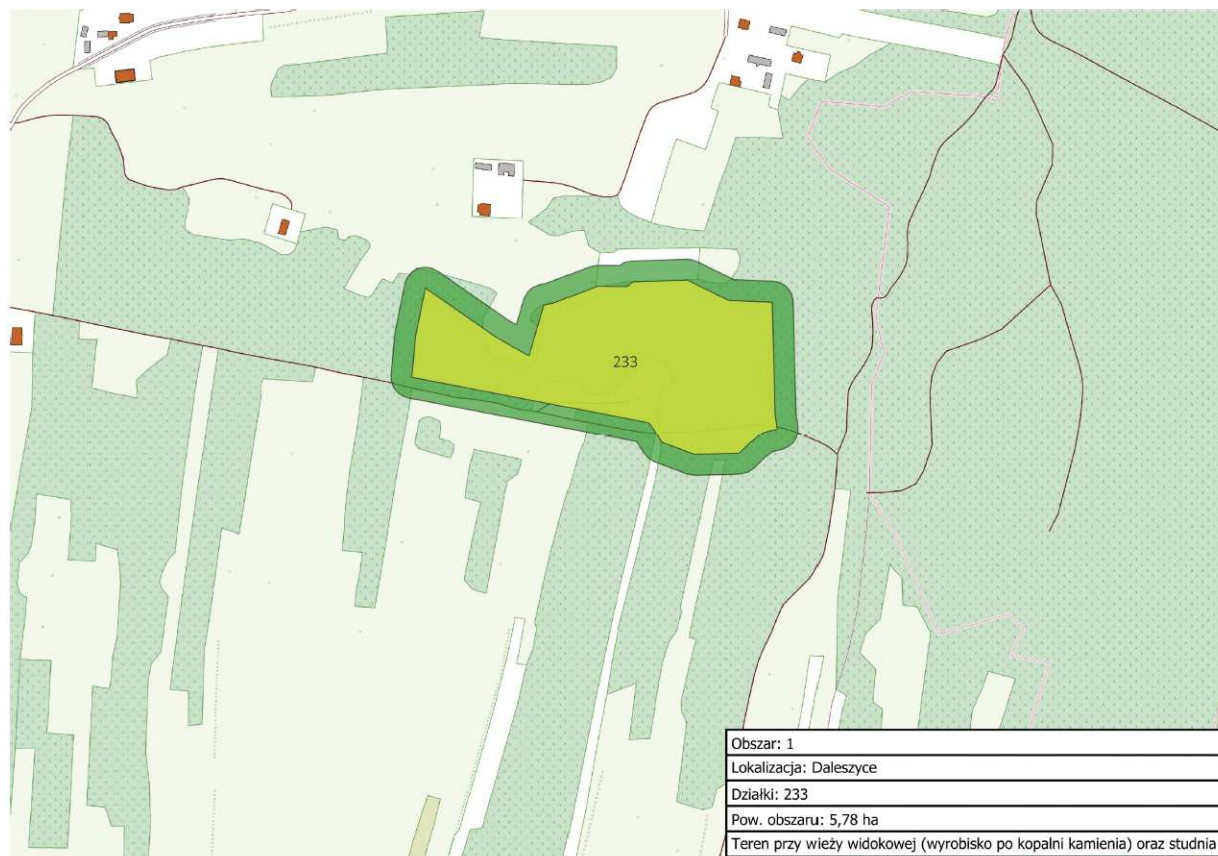
Obszar rewitalizacji	Liczba ludności miejscowości	Odsetek ludności obszaru rewitalizacji w stosunku do ludności gminy	Powierzchnia [km ²]
Borków	574	29,96	0,1
Słupiec	734	29,97	0,09
Szczecno	750	30,00	0,15
Daleszyce	2844	29,58	0,22
Suków	2138	29,93	0,27
Brzechów	958	29,96	0,02
Marzysz/Kaczyn	878	29,95	0,15
Razem obszar zdegradowany	8876	29,9	1,0

Razem obszar rewitalizacji	8876	29,9	1,0
----------------------------	------	------	-----

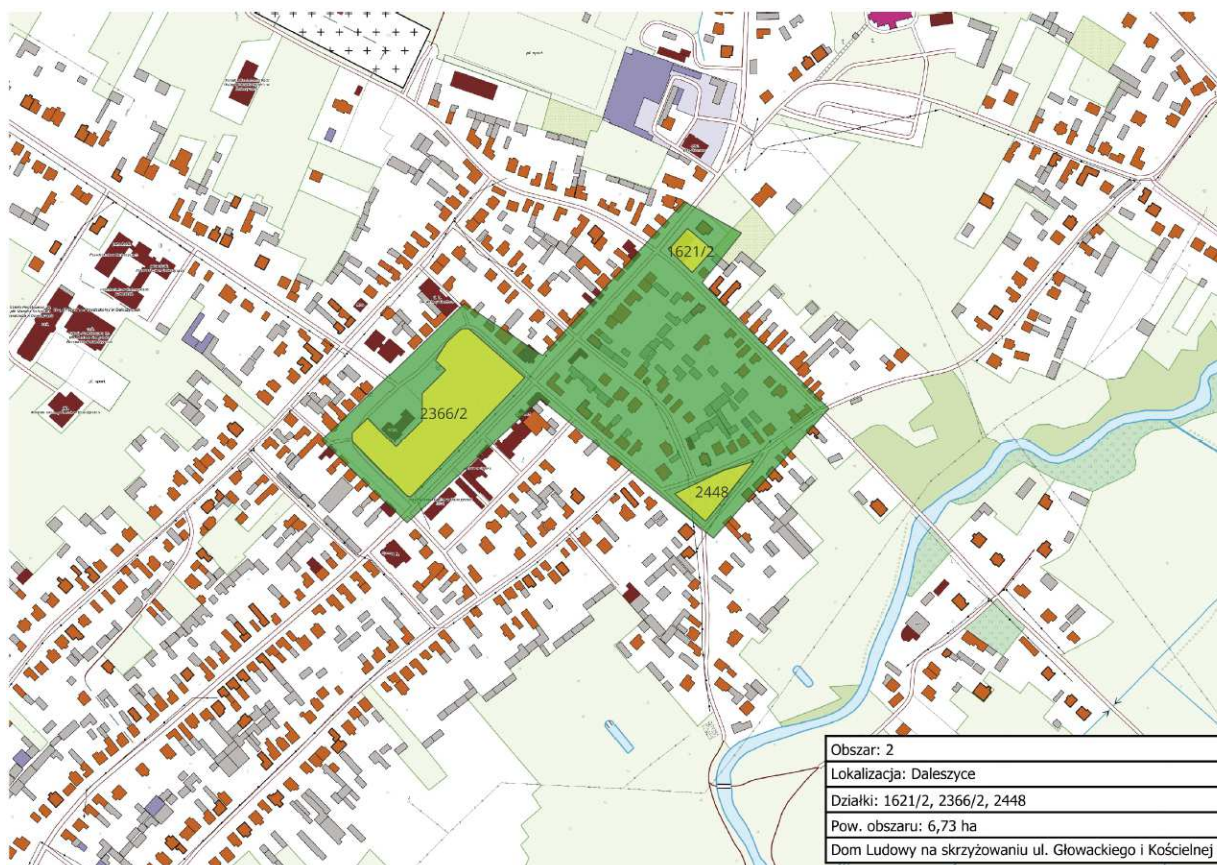
(źródło: Opracowanie własne)

Poniżej zaprezentowano graficzny podział obszarów rewitalizacji na obszarze Gminy Daleszyce.

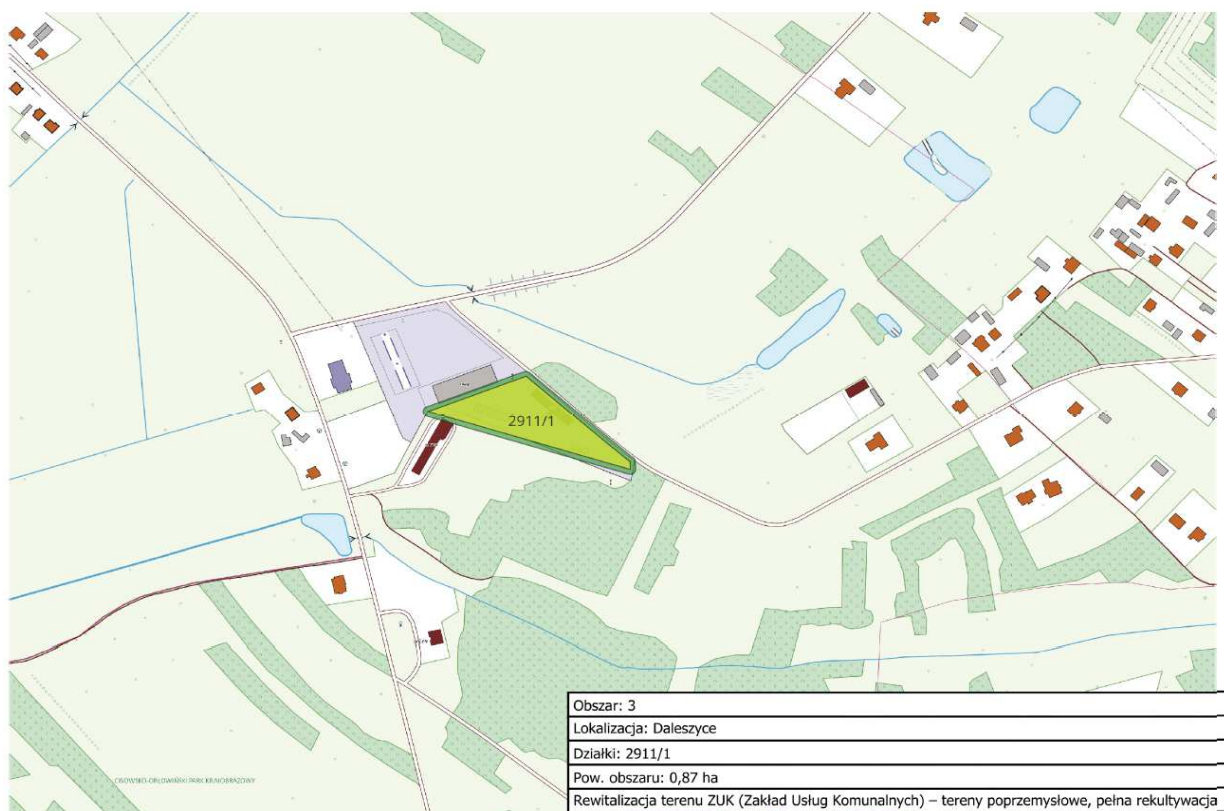
Obszar 1 rewitalizacji: Daleszyce – Teren przy wieży widokowej

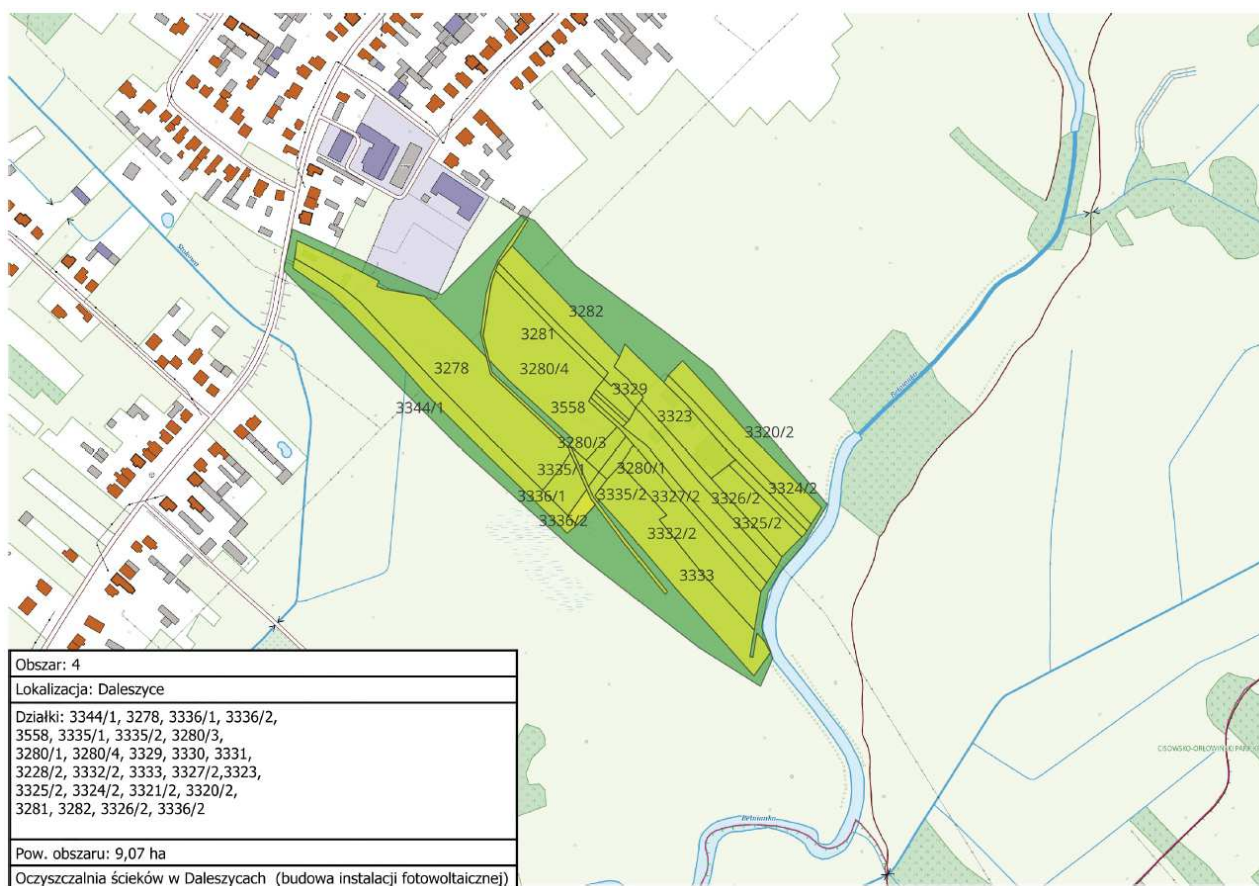
Obszar 2 rewitalizacji: Daleszyce Centrum

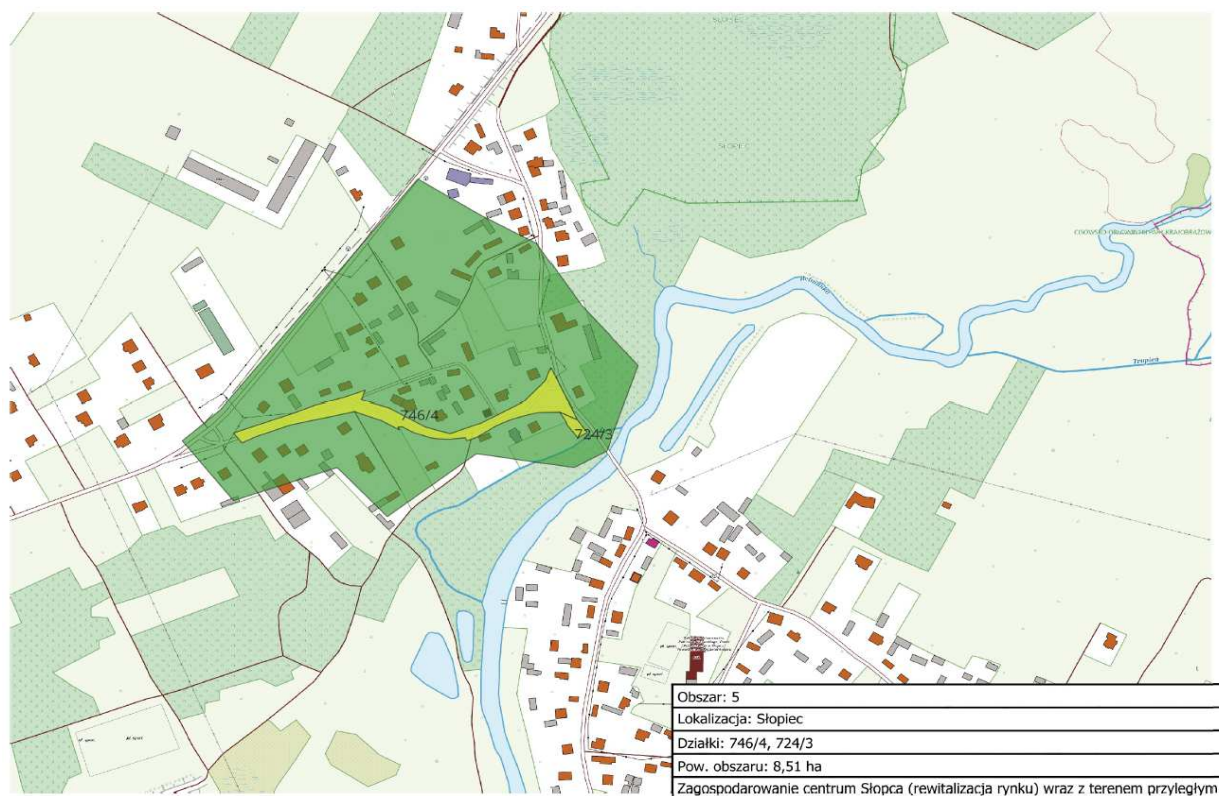
Obszar 3 rewitalizacji: Daleszyce Teren ZUK

Obszar 4 rewitalizacji: Daleszyce Oczyszczalnia ścieków

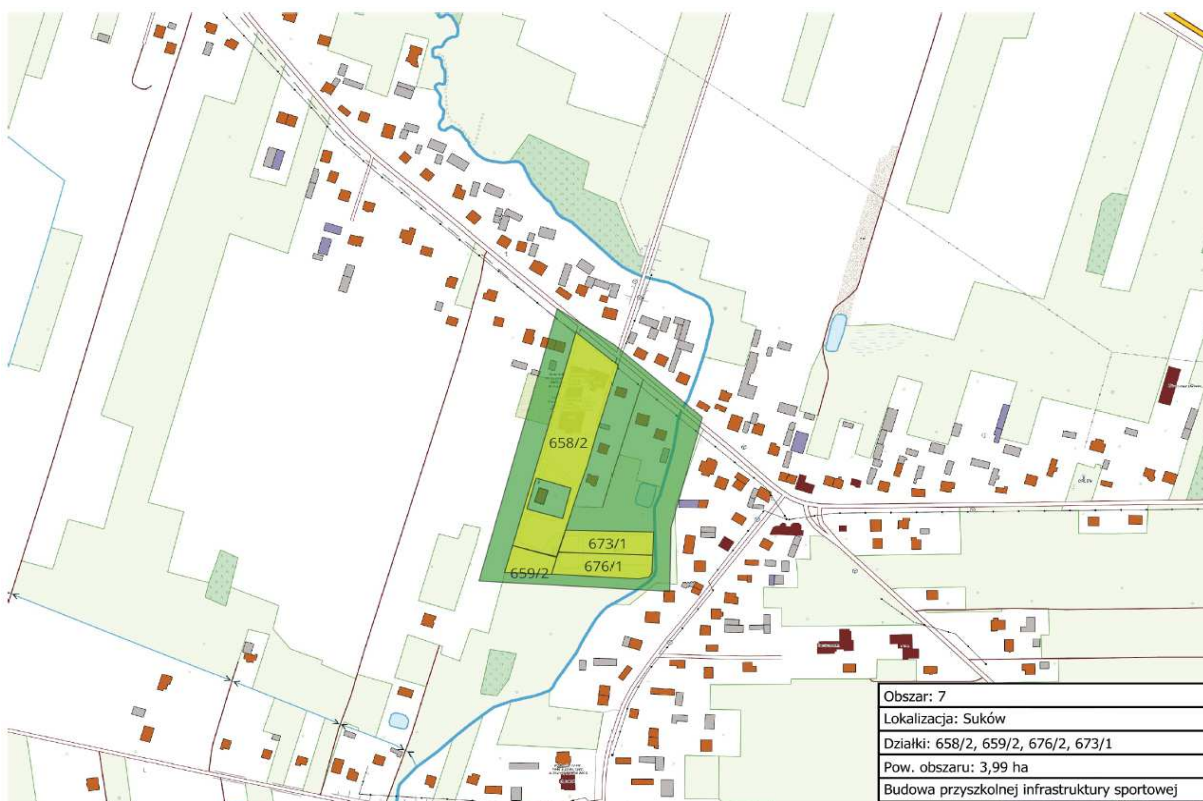
Obszar 5 rewitalizacji: Słupiec – Centrum

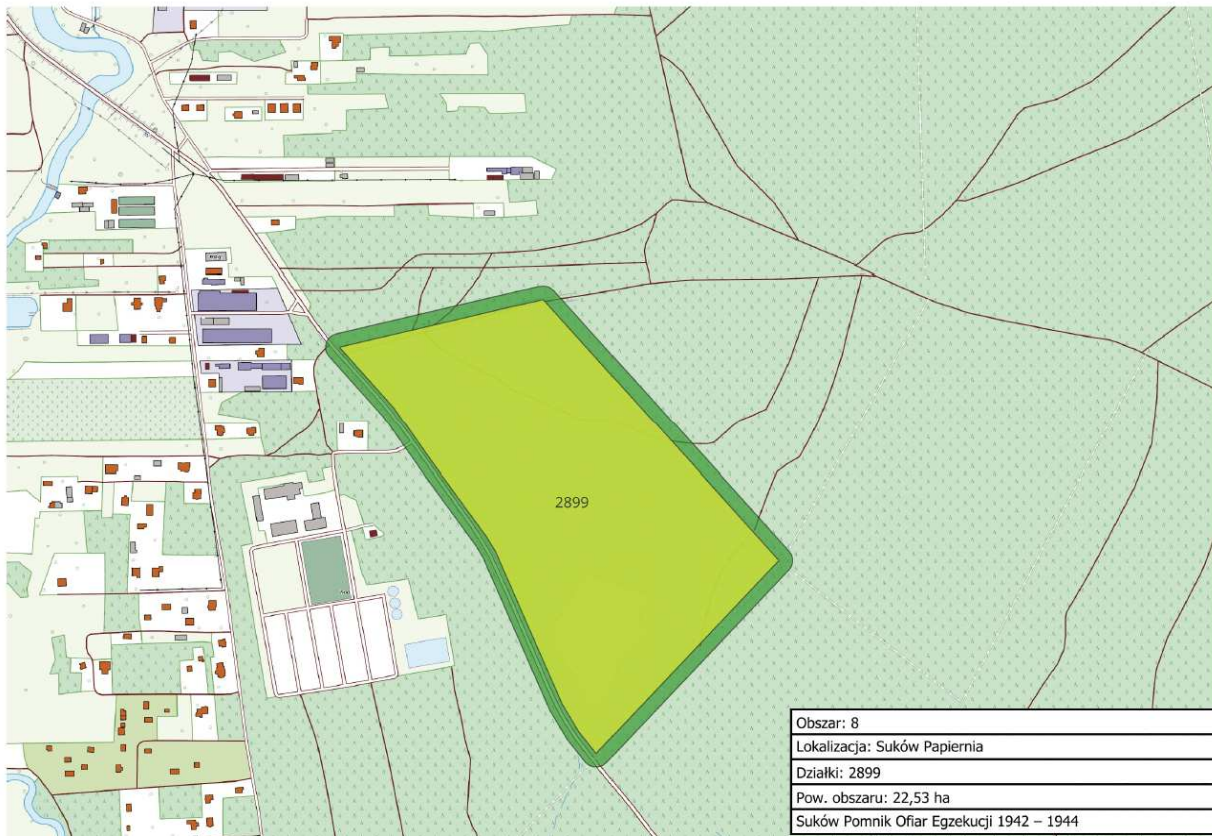
Obszar rewitalizacji 6: Szczecno Zalew Wojciechów

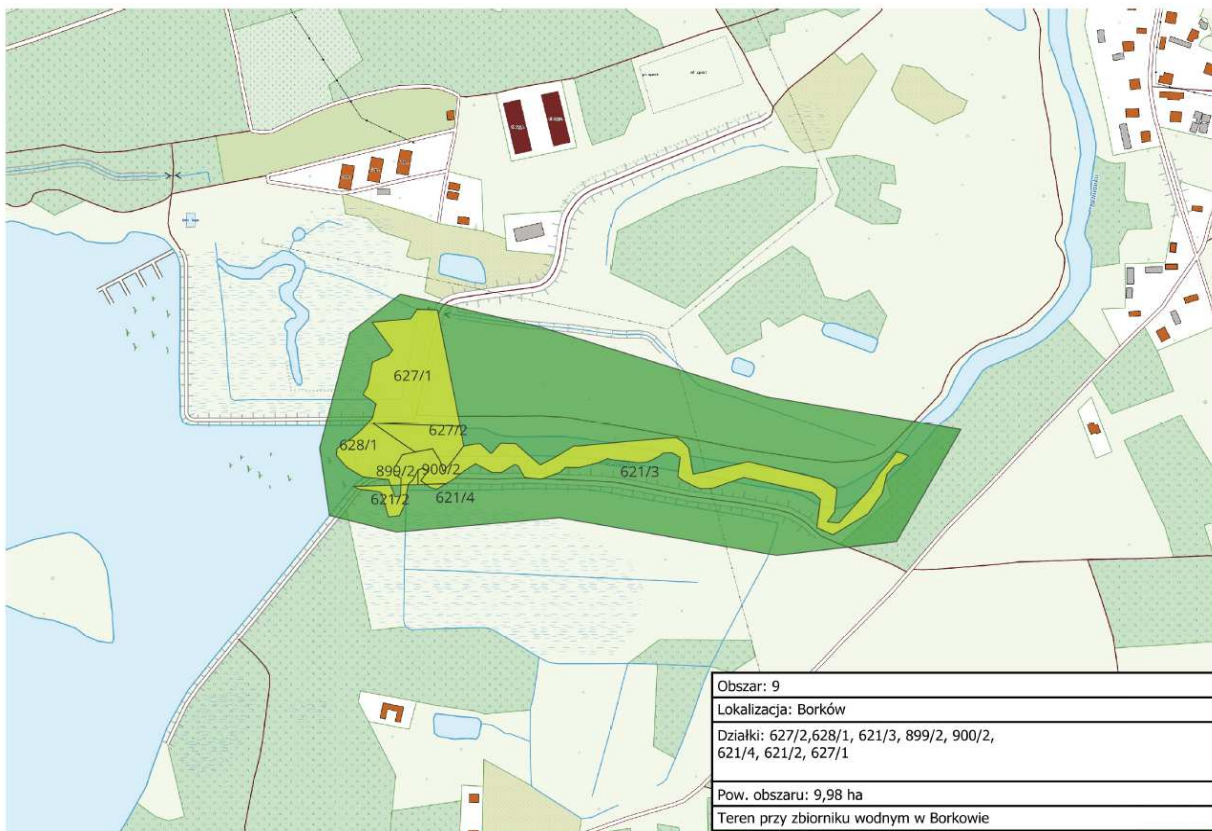
Obszar rewitalizacji 7: Suków - Budowa przyszłolnej infrastruktury sportowej

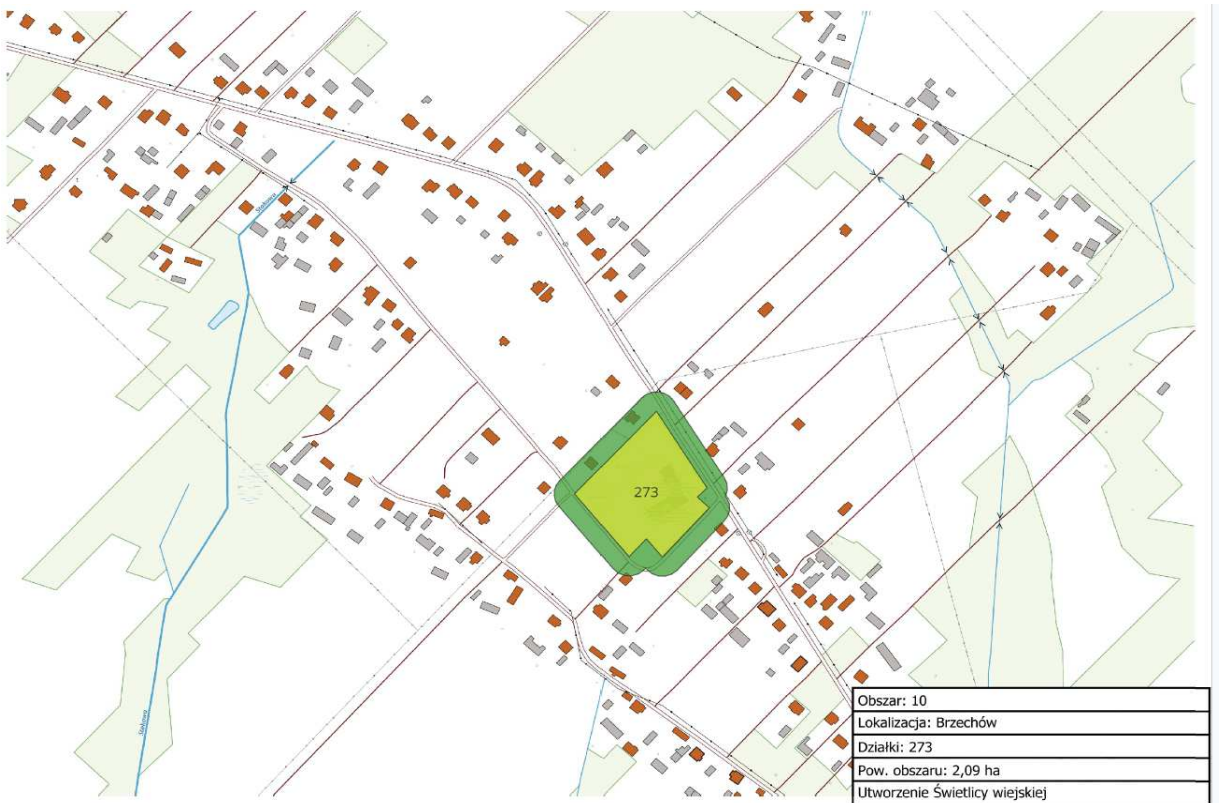
Obszar rewitalizacji 8: Suków Papiernia – Pomnik Ofiar Egzekucji 1942 – 1944

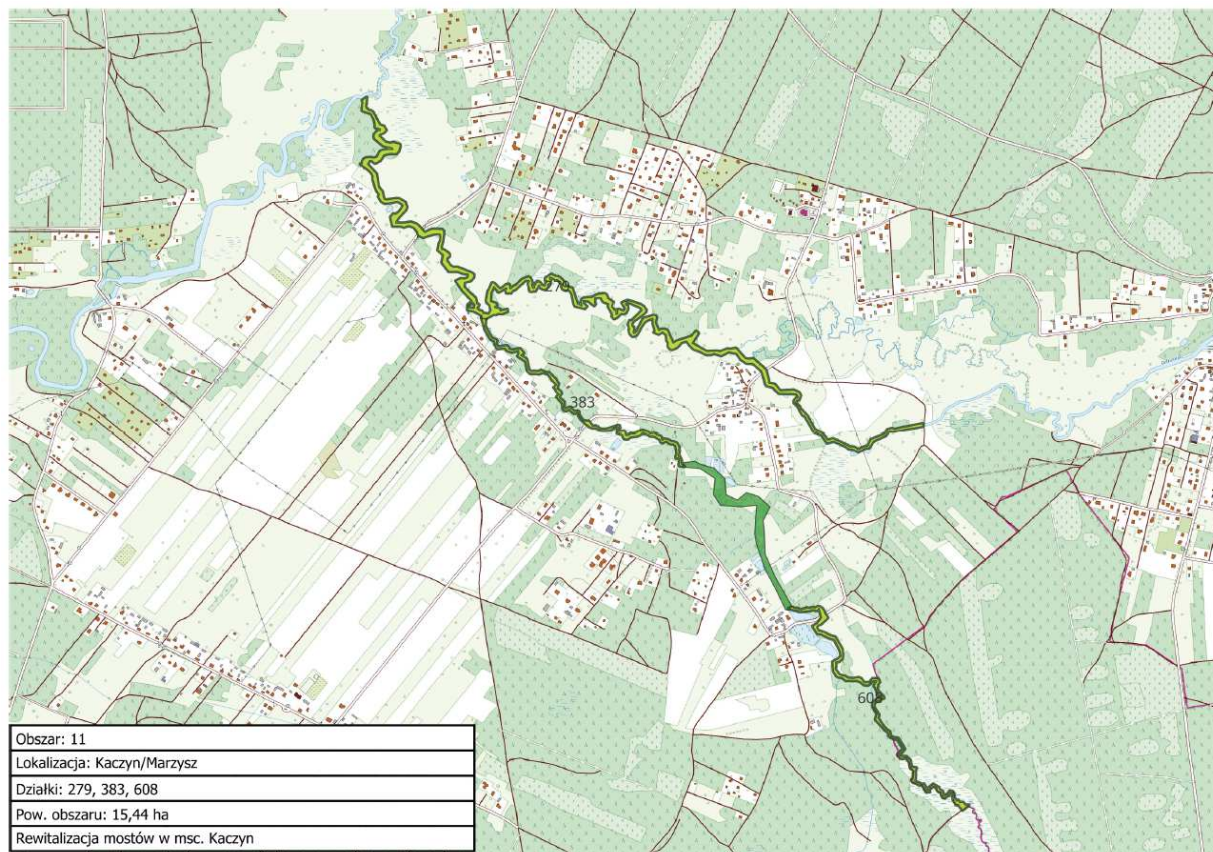
Obszar rewitalizacji 9: Borków – Teren przy zbiorniku

Obszar rewitalizacji 10: Brzechów, Utworzenie Świetlicy wiejskiej

Obszar 11 rewitalizacji: Kaczyn/Marzysz Rewitalizacja mostów

Rozdział IV. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Daleszyce na lata 2022-2027 opiera się na kompleksowym procesie wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszaru wyznaczonego do rewitalizacji. Mieszkańcy wskazanych obszarów posiadają niewykorzystany potencjał, który w przyszłości może zaowocować tym, że staną się one atrakcyjną wizytówką Gminy, którą zamieszkują osoby o wysokim poziomie zadowolenia z życia.

Rewitalizację obszarów zdegradowanych zaplanowano w formie realizacji założonych celów, wyznaczonych na podstawie pogłębionej analizy stanu społeczno-gospodarczego gminy, diagnozy potrzeb i problemów oraz konsultacji społecznych. Celem nadrzędnym działań rewitalizacyjnych jest *ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji oraz minimalizacja występowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej*.

Wyznaczone cele określają rezultaty o najważniejszym znaczeniu w długiej perspektywie i jednocześnie wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla koncepcji realizacji celu ogólnego rewitalizacji, zaś przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji ich konkretyzację możliwą do podjęcia interwencji w danym obszarze. Misja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji stanowi właściwą odpowiedź na stan kryzysowy ujawniony podczas prac analitycznych zawartych w rozdziale diagnozy kryzysu niniejszego dokumentu oraz odzwierciedla oczekiwania mieszkańców, jasno sprecyzowane podczas spotkań warsztatowych i konsultacyjnych. Działania podjęte w ramach procesu rewitalizacji będą przede wszystkim ukierunkowane na rzecz mieszkańców obszarów zdegradowanych, w tym mieszkańców środowisk dysfunkcyjnych. W toku prac analitycznych, badań społecznych i przeprowadzonych konsultacji w ramach diagnozy obszarów kryzysowych Gminy Daleszyce zdefiniowana i wypracowana została wspólna dla wszystkich interesariuszy wizja obszarów

wskazanych do rewitalizacji, która zgodna jest z wizją przyjętą dla całej gminy, a którą zdefiniowano w sposób następujący:

Misja

Obszar rewitalizacji to miejsce dla mieszkańców umożliwiające im wszechstronny rozwój i wypoczynek przy zachowaniu najwyższych standardów społecznych, funkcjonalnych i środowiskowych.

Kluczowym warunkiem wdrożenia opisanej powyżej wizji jest realizacja kompleksowych działań rewitalizacyjnych. W ich efekcie nastąpi neutralizacja problemów koncentrujących się na wytyczonym obszarze rewitalizacji, co umożliwi zachowanie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej całej Gminy Daleszyce oraz stworzy warunki do jej długofalowego i zrównoważonego rozwoju.

Realizacja wizji Gminy Daleszyce wymaga konieczności zdefiniowania celów strategicznych i przyporządkowania im celów operacyjnych, a także wskazania konkretnych projektów niezbędnych do realizacji w procesie rewitalizacji. Aby prowadzony proces rewitalizacji zakończył się pomyślnie określony został główny cel realizacji:

Cel główny

Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez rewitalizację obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych i kulturowych

Powyższemu celowi głównemu odpowiadają cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki interwencji zaprezentowane poniżej.

Cel strategiczny 1 – stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej

Cel strategiczny 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej

Cel strategiczny 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych

Osiągnięcie celów strategicznych dokonane zostanie poprzez realizację projektów rewitalizacyjnych.

W toku konsultacji społecznych przeprowadzonych w trakcie opracowywania programu wyodrębniono najlepiej przygotowane projekty, które wpisują się w założenia niniejszego dokumentu. W Programie zostały projekty, które będą wdrażane przez UMiG oraz partnerów społecznych. Wnioskodawcami środków pochodzących z Unii Europejskiej będą również inne podmioty, zainteresowane rozwojem w ramach określonych celów rewitalizacji. Wskazane przedsięwzięcia są zgodne z założeniami funduszy strukturalnych udostępnianych w okresie programowania. Poniżej zaprezentowane zostały projekty rewitalizacyjne służące realizacji celów GPR.

Rozdział V. Projekty rewitalizacyjne

W toku prac nad programem i konsultacji z różnymi grupami odbiorców wyodrębniono najlepiej przygotowane projekty, które wpisują się w założenia niniejszego dokumentu. W Programie zostały projekty, które będą wdrażane przez UMiG oraz partnerów społecznych. Wnioskodawcami środków pochodzących z Unii Europejskiej będą również inne podmioty, zainteresowane rozwojem w ramach określonych celów rewitalizacji. Wskazane przedsięwzięcia są zgodne z założeniami funduszy strukturalnych udostępnianych w okresie programowania. Poniżej zaprezentowane zostały projekty rewitalizacyjne służące realizacji celów GPR.

Tabela nr 3. Wykaz projektów rewitalizacyjnych wybranych do realizacji

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja	Zakres zadań	Szacunkowa wartość i źródło finansowania	Czas realizacji w latach	Proponowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji
Projekty podstawowe inwestycyjne							
1.	Teren przy wieży widokowej (wzrostisko po kopalni kamienia) oraz studnia	Gmina Daleszyce	Daleszyce	- stworzenie obiektu o charakterze rekreacyjno-edukacyjnym, - rekultywacja terenu – prace ziemne - zagospodarowanie terenu: budowa ścieżek edukacyjnych, infrastruktury wypoczynkowej,	8 500 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskie go 2021–2027 / Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych / środki gminy	2024-2027	Projekt spełni założenia w sferze środowiskowej oraz funkcjonalno-przestrzennej poprzez rekultywację terenu oraz nadanie mu nowych funkcji. Proponowane rezultaty: - poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; - rozwój usług i infrastruktury okółoturystycznej; - utworzenie bezpiecznej, estetycznej przestrzeni publicznej dla mieszkańców; Wskaźniki produktu: - powierzchnia dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (ha), - liczba nowych elementów oferty rekreacyjno-edukacyjnej (szt.) - liczba osób korzystających z nowej oferty rekreacyjno-edukacyjnej (szt.) - powierzchnia zrewitalizowanych terenów zielonych (ha), - liczba zrewitalizowanych terenów zielonych (szt.) Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [os./rok]; - Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych [os./rok].
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 1 – stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej					
2.	Dom Ludowy na skrzyżowaniu ul. Głowackiego i Kościelnej	Gmina Daleszyce	Daleszyce	- Prace remontu i przebudowy budynku -Wyposażenie obiektu - Zagospodarowanie otoczenia	9 000 000,00 Fundusze Ministerstwa	2024-2026	Projekt spełni założenia w sferze funkcjonalno-przestrzennej oraz społecznej poprzez odnowienie budynku oraz wprowadzenie nowej oferty kulturalnej w gminie Proponowane rezultaty: - zwiększenie estetyki przestrzeni i obiektów;

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

					Kultury i Dziedzictwa Narodowego / Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 / środki gminy		poprawa spójności przestrzennej, szczególnie wokół obiektu - zwiększenie integracji mieszkańców i pobudzenie ich aktywności lokalnej; - poszerzenie oferty turystycznej; - odnowa, ochrona i udostępnienie dziedzictwa kulturowego i naturalnego. Wskaźniki produktu: - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (szt.), - liczba powstałych w wyniku projektu obiektów integracji międzypokoleniowej (szt.) - liczba osób korzystających z nowej oferty rekreacyjno-edukacyjnej (szt.) - powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha); - Liczba wspartych obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.); Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [os./rok]; - Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach kulturowych [os./rok].
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 1 – stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej Cel strategiczny 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej					
3.	Rewitalizacja terenu ZUK (Zakład Usług Komunalnych) – tereny przemysłowe, pełna rekultywacja	Gmina Daleszyce	Daleszyce	- Rekultywacja terenu - Przebudowa i dobudowa budynków, wprowadzenie nowych funkcji -Przebudowa i budowa stanowisk postojowych - Modernizacja ukształtowania terenu i zaprojektowanie zieleni	7 000 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 / Rządowy Fundusz Polski	2024-2027	Projekt spełni założenia w sferze funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej oraz gospodarczej poprzez działania rekultywacyjne terenu, nadanie mu nowych funkcji oraz przeznaczanie budynku do celów działalności komunalnej Proponowane rezultaty: - zwiększenie estetyki przestrzeni i obiektów; - poprawa spójności przestrzennej, szczególnie wokół obiektu - odnowa, ochrona i udostępnienie przestrzeni publicznej Wskaźniki produktu: - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (szt.),

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

				-Budowa małej architektury, - Modernizacja oświetlenia	Ład: Program Inwestycji Strategicznych / środki gminy		- liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obiektów (szt.), - liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.) - liczba nowych elementów oferty usługowej (szt.) Wskaźniki rezultatu: - liczba osób korzystających z nowych elementów oferty usługowej [os./rok].
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 1 – stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej Cel strategiczny 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej Cel strategiczny 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych					
4.	Rewitalizacja Pl. Staszica – zazielenienie placu	Gmina Daleszyce	Daleszyce	-wprowadzenie zielonej enklawy, -podkreślenie przestrzeni placu, - nasadzenia drzew, roślinności niskiej oraz klombów	4 000 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 / Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych / środki gminy	2024-2027	Projekt spełni założenia w sferze funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej oraz społecznej. Plac będzie bardziej przyjazny dla mieszkańców oraz bardziej funkcjonalny, dzięki zieleni płyta nie będzie się nagrzewać w gorące dni, zmieni się system odprowadzania wody Proponowane rezultaty: - poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; - rozwój usług i infrastruktury okołoturystycznej; - utworzenie bezpiecznej, estetycznej przestrzeni publicznej dla mieszkańców; Wskaźniki produktu: - udział powierzchni biologicznie czynnej (ha), - liczba obiektów rekreacyjnych oddanych do użytku (szt.), - liczba obiektów małej architektury na placu (szt.), Wskaźniki rezultatu: - liczba wydarzeń zorganizowanych na obszarze rewitalizacji (szt./rok), - liczba mieszkańców odwiedzających centrum (os./rok), - liczba mieszkańców biorących udział w wydarzeniach odbywających się w centrum (os./rok),
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 1 – stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej Cel strategiczny 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej					

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

5.	Zagospodarowanie centrum Słopca (rewitalizacja rynku) wraz z terenem przyległym	Gmina Daleszyce	Słopiec	- wykonanie nowej nawierzchni, - nasadzenia roślinności, - wyposażenie w infrastrukturę wypoczynkową, tj. ławeczki, - modernizacja oświetlenia, - wykonanie obiektów małej architektury,	2 000 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 / Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych / środki gminy	2023-2025	Projekt spełni założenia w sferze funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej oraz społecznej. Plac będzie bardziej przyjazny dla mieszkańców oraz bardziej funkcjonalny, dzięki zieleni płyta nie będzie się nagrzewać w gorące dni, zmieni się system odprowadzania wody Proponowane rezultaty: - poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; - rozwój usług i infrastruktury okołoturystycznej; - utworzenie bezpiecznej, estetycznej przestrzeni publicznej dla mieszkańców; Wskaźniki produktu: - udział powierzchni biologicznie czynnej (ha), - liczba obiektów rekreacyjnych oddanych do użytku (szt.), - liczba obiektów małej architektury na rynku (szt.), Wskaźniki rezultatu: - liczba wydarzeń zorganizowanych na obszarze rewitalizacji (szt./rok), - liczba mieszkańców odwiedzających centrum (os./rok), - liczba mieszkańców biorących udział w wydarzeniach odbywających się w centrum (os./rok),
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 1 – stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej Cel strategiczny 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej Cel strategiczny 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych					
6.	Zalew Wojciechów	Gmina Daleszyce	Szczecno	- działania w zakresie infrastruktury wodnej, - uporządkowanie gospodarki wodnej, - mała retencja	4 000 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 / Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji	2025-2027	Projekt spełni założenia w sferze środowiskowej oraz funkcjonalno-przestrzennej, poprzez wdrożenie działań w zakresie małej retencji oraz zmianę sposobu użytkowania terenu Proponowane rezultaty: - poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; - wzrost bezpieczeństwa na obszarze rewitalizowanym; - wzrost estetycznego wyglądu terenu wokół zalewu; - rozwój usług i infrastruktury okołoturystycznej;

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

					Strategicznych / środki gminy		- utworzenie bezpiecznej, estetycznej przestrzeni publicznej dla mieszkańców; - wzrost integracji mieszkańców obszaru; Wskaźniki produktu: - powierzchnia zrewitalizowanych terenów (ha), - liczba obiektów rekreacyjnych oddanych do użytku (szt.), Wskaźniki rezultatu: - liczba mieszkańców odwiedzających teren (os./rok), - liczba mieszkańców biorących udział w wydarzeniach odbywających się na obszarze rewitalizacji (os./rok),
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 1 – stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej					
7.	Suków Pomnik Ofiar Egzekucji 1942 – 1944	Gmina Daleszyce	Suków Papiernia	- działania polegające na odnowieniu pomnika - projekt kulturowy, miejsce martyrologii, podkreślenie walorów historycznych	100 000,00 Fundusze Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego / Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskie go 2021–2027 / środki gminy	2023-2024	Projekt spełni założenia w sferze społecznej, poprzez odnowienie miejsca pamięci, kultywowanie wydarzeń historycznych oraz wzmocnienia patriotyzmu wśród społeczności lokalnej Proponowane rezultaty: - zwiększenie estetyki przestrzeni i obiektów; - odnowa, ochrona i udostępnienie dziedzictwa kulturowego i naturalnego; Wskaźniki produktu: - liczba zrewitalizowanych obiektów (szt.) Wskaźniki rezultatu: - liczba mieszkańców odwiedzających obiekt (os./rok),
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych					
8.	Teren przy zbiorniku wodnym w Borkowie	Gmina Daleszyce	Borków	- budowa kładki pieszej przy zalewie - uporządkowanie terenu wokół zbiornika	4 100 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskie go 2021–2027 /	2024-2027	Projekt spełni założenia w sferze funkcjonalno-przestrzennej poprzez usprawnienie dostępu dla mieszkańców i turystów oraz zapewnienie bezpieczeństwa użytkownikom Proponowane rezultaty: - poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej; - wzrost bezpieczeństwa na obszarze rewitalizowanym; - wzrost estetycznego wyglądu terenu wokół zalewu;

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

					Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych / środki gminy		- rozwój usług i infrastruktury okołoturystycznej; - utworzenie bezpiecznej, estetycznej przestrzeni publicznej dla mieszkańców; - wzrost integracji mieszkańców obszaru; Wskaźniki produktu: - liczba zmodernizowanych obiektów (szt.) - liczba miejsc, w których uległa poprawa dostępności (szt.) - powierzchnia zrewitalizowanych terenów (ha), - liczba obiektów rekreacyjnych oddanych do użytku (szt.), Wskaźniki rezultatu: - liczba mieszkańców odwiedzających teren (os./rok), - liczba mieszkańców biorących udział w wydarzeniach odbywających się na obszarze rewitalizacji (os./rok),
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 1 – stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej					
9.	Utworzenie Świetlicy wiejskiej	Gmina Daleszyce	Brzechów	- budowa i wyposażenie budynku świetlicy wiejskiej - zagospodarowanie terenu wokół świetlicy, zapewnienie miejsc parkingowych,	1 500 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 / Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych / środki gminy	2024-2025	Projekt spełni założenia w sferze społecznej, poprzez utworzenie nowego miejsca integracji społeczności lokalnej, spędzania wolnego czasu przez dzieci, seniorów oraz całe rodziny Proponowane rezultaty: - poprawa jakości świadczonych usług społecznych; - rozwój społeczno-ekonomiczny; - aktywizacja mieszkańców; - utworzenie bezpiecznej, estetycznej przestrzeni publicznej dla mieszkańców; Wskaźniki produktu: - liczba budynków dostosowanych do osób ze specjalnymi potrzebami (szt.), - liczba osób, których sytuacja uległa poprawie w wyniku działań rewitalizacyjnych (szt.) Wskaźniki rezultatu: - liczba mieszkańców odwiedzających ośrodek (os./rok), - liczba mieszkańców biorących udział w wydarzeniach odbywających się w świetlicy (os./rok),

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej Cel strategiczny 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych					
10.	Budowa przyszkolnej infrastruktury sportowej	Gmina Daleszyce	Suków	- budowa wielofunkcyjnej infrastruktury przyszkolnej do gier zespołowych, ćwiczeń lekkoatletycznych oraz zewnętrznych lekcji wychowania fizycznego	500 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 / Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych / środki gminy	2025	Projekt spełni założenia w sferze społecznej oraz funkcjonalno-przestrzennej, poprzez utworzenia miejsca sportu rekreacji dla dzieci i młodzieży szkolnej, nastąpi również nadani nowych funkcji terenom otaczającym szkołę w Sukowie Proponowane rezultaty: - poprawa świadczonych usług oraz zwiększenie znaczenia sportu; - rozwój usług i infrastruktury okołosportowej; - aktywizacja mieszkańców; - utworzenie bezpiecznej, estetycznej przestrzeni publicznej dla mieszkańców - zwiększenie i zapewnienie dostępu lokalnej społeczności do zasobów sportowych Wskaźniki produktu: - liczba obiektów dostosowanych do osób ze specjalnymi potrzebami (szt.), - liczba osób, których sytuacja uległa poprawie w wyniku działań rewitalizacyjnych (szt.) Wskaźniki rezultatu: - liczba osób korzystających z obiektu (os./rok), - liczba mieszkańców biorących udział w wydarzeniach odbywających się na obszarze rewitalizacji (os./rok),
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych					
Projekty inwestycyjne uzupełniające							
1.	Odnowienie pomnika pl. Cedry	Gmina Daleszyce	Daleszyce	- działania polegające na odnowieniu pomnika	100 000,00 Fundusze Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego /	2024	Projekt spełni założenia w sferze społecznej, poprzez odnowienie miejsca pamięci, kultywowanie wydarzeń historycznych oraz wzmocnienia patriotyzmu wśród społeczności lokalnej Proponowane rezultaty: - zwiększenie estetyki przestrzeni i obiektów; - odnowa, ochrona i udostępnienie dziedzictwa kulturowego i naturalnego; Wskaźniki produktu:

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

					Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 / środki gminy		- liczba zrewitalizowanych obiektów (szt.) Wskaźniki rezultatu: - liczba mieszkańców odwiedzających obiekt (os./rok)
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych					
2.	Oczyszczalnia ścieków w Daleszycach (budowa instalacji fotowoltaicznej)	Gmina Daleszyce	Daleszyce	- działania polegające na budowie instalacji fotowoltaicznej	1 500 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 / Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych / środki gminy	2024-2026	Projekt spełni założenia w sferze środowiskowej poprzez rekultywację terenu oraz wprowadzenie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii. Ponadto zmieni się funkcja funkcjonalno-przestrzenna terenu Proponowane rezultaty: - zwiększenie estetyki przestrzeni i obiektów; poprawa spójności przestrzennej, szczególnie wokół obiektu Wskaźniki produktu: - liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.) - powierzchnia zrewitalizowanych terenów przemysłowych (ha) - liczba zrewitalizowanych terenów przemysłowych (szt.) - udział wierzchni biologicznie czynnej (ha) Wskaźniki rezultatu: - liczba osób korzystających z nowych elementów infrastruktury (os./rok)
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych					
3.	Rewitalizacja mostów w msc. Kaczyn	Gmina Daleszyce	Marzysz (Kaczyn)	- prace naprawcze mostów w msc. Kaczyn, - wzmocnienia nawierzchni, - podniesienie bezpieczeństwa przejazdu,	2 000 000 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 / Rządowy Fundusz Polski	2024-2025	Projekt spełni założenia w sferze społecznej oraz funkcjonalno-przestrzennej, poprzez zapewnienie dogodnego przejazdu mieszkańcom do innych miejscowości, wzrost bezpieczeństwa użytkowania oraz zmniejszenie ograniczenia dostępności Proponowane rezultaty: - likwidacja barier architektonicznych dla osób starszych i niepełnosprawnych;

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

				- prace porządkujące ciek wodny,	Ład: Program Inwestycji Strategicznych / środki gminy		- utworzenie bezpiecznej przestrzeni publicznej dla mieszkańców - poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego; - wzrost bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizowanym; Wskaźniki produktu: - liczba zmodernizowanych obiektów (szt.) - liczba miejsc, w których uległa poprawa dostępności (szt.) Wskaźniki rezultatu: - liczba osób korzystających z nowych elementów infrastruktury (os./rok)
Projekty nieinwestycyjne							
1.	Utworzenie oferty zajęć dla seniorów w ramach funkcjonujących klubów seniora	Gmina Daleszyce	Obszar rewitalizacji	- stworzenie oferty zajęć grupowych, indywidualnych dla seniorów, mających na celu integrację oraz zagospodarowanie czasu wolnego	750 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskie go 2021-2027 / środki gminy	2023-2024	Projekt spełni założenia w sferze społecznej, poprzez zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji oferty zajęć dodatkowych, integracyjnych, rehabilitacyjnych, służących wzmocnieniu poczucia przynależności do społeczności lokalnej i zmniejszenie poczucia osamotnienia. Proponowane rezultaty: - poszerzenie oferty zajęć dla seniorów – aktywizacja mieszkańców gminy Wskaźniki produktu: - liczba osób, których sytuacja życiowa w wyniku realizacji projektu poprawiła się (szt.) - liczba zaktywizowanych osób (szt.) Wskaźniki rezultatu: - liczba osób korzystających z nowej oferty (os./rok)
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej					
2.	Utworzenie oferty zajęć dla dzieci	Gmina Daleszyce	Obszar rewitalizacji	-spotkania integracyjne, wyjazdy	400 000,00 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskie go 2021-2027 / środki gminy	2023-2024	Projekt spełni założenia w sferze społecznej, poprzez aktywizację dzieci i młodzieży zamieszkującej obszar rewitalizacji w zakresie zajęć dodatkowych, wyjazdów edukacyjnych oraz spotkań integracyjnych, które będą miały na celu zmniejszenie dysproporcji między nimi a dziećmi z obszarów miejskich Proponowane rezultaty:

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

							- poszerzenie oferty zajęć dla dzieci – aktywizacja mieszkańców gminy Wskaźniki produktu: - liczba osób, których sytuacja życiowa w wyniku realizacji projektu poprawiła się (szt.) Wskaźniki rezultatu: - liczba dzieci korzystających z nowej oferty (os./rok) - liczba przeprowadzonych spotkań integracyjnych (szt./rok)
Cele rewitalizacji działań, które realizuje projekt		Cel strategiczny 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej					

(źródło: Opracowanie własne)

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY DALESZYCE NA LATA 2022-2027

Tabela 4. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Daleszyce

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Całkowita wartość projektu [zł]	Środki publiczne		
			Środki budżetu gminy [zł]	Środki UE [zł]	Środki krajowe/innych gmin/powiatu [zł]
1.	Teren przy wieży widokowej (wzrostisko po kopalni kamienia) oraz studnia	8 500 000	1 275 000	7 225 000	-
2.	Dom Ludowy na skrzyżowaniu ul. Głowackiego i Kościelnej	9 000 000	1 350 000	7 650 000	-
3.	Rewitalizacja terenu ZUK (Zakład Usług Komunalnych) – tereny poprzemysłowe, pełna rekultywacja	7 000 000	1 050 000	5 950 000	-
4.	Rewitalizacja Pl. Staszica – zazielenienie placu	4 000 000	200 000	3 400 000	400 000
5.	Zagospodarowanie centrum Słopca (rewitalizacja rynku) wraz z terenem przyległym	2 000 000	300 000	1 700 000	-
6.	Zalew Wojciechów	4 000 000	600 000	3 400 000	-
7.	Suków Pomnik Ofiar Egzekucji 1942 – 1944	100 000	10 000	80 000	10 000
8.	Teren przy zbiorniku wodnym w Borkowie	4 100 000	615 000	3 485 000	-
9.	Utworzenie Świetlicy wiejskiej	1 500 000	225 000	1 275 000	-
10.	Budowa przyszkolnej infrastruktury sportowej	500 000	75 000	425 000	-
PROJEKTY PODSTAWOWE – SUMA		40 700 000	5 690 000	34 590 000	410 000
PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE – SUMA		4 750 000	712 500	4 037 500	-
SUMA		45 450 000	6 402 500	38 627 500	410 000

Źródło: Opracowanie własne

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami w w/w projektach/przedsięwzięciach zostanie zachowana poprzez zastosowanie zasady ich niedyskryminacji, w tym możliwości ich uczestnictwa w planowanych działaniach oraz poprzez możliwy rozwój infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób o różnych ograniczeniach np. seniorów, niepełnosprawnych, rodziców z dziećmi, itd.

Podczas realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych zostaną głównie zastosowane rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej.

W poniższej tabeli przedstawiono lokalizację poszczególnych inwestycyjnych projektów rewitalizacyjnych.

Tabela nr 5. Lokalizacja poszczególnych projektów rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Lokalizacja	Numer działki
1.	Teren przy wieży widokowej (wyrobisko po kopalni kamienia) oraz studnia	Daleszyce	Dz. 233
2.	Dom Ludowy na skrzyżowaniu ul. Głowackiego i Kościelnej	Daleszyce	Dz. 1621/2
3.	Rewitalizacja terenu ZUK (Zakład Usług Komunalnych) – tereny przemysłowe, pełna rekultywacja	Daleszyce	Dz. 2911/1
4.	Rewitalizacja Pl. Staszica – zazielenienie placu	Daleszyce	Dz. 2366/2
5.	Zagospodarowanie centrum Słopca (rewitalizacja rynku) wraz z terenem przyległym	Słopiec	Dz. 746/4, 724/3
6.	Zalew Wojciechów	Szczecno, Komórki	Dz. 653/5 Dz. 68/6
7.	Suków Pomnik Ofiar Egzekucji 1942 – 1944	Suków Papiernia	Dz. 2899
8.	Teren przy zbiorniku wodnym w Borkowie	Borków/Słopiec	Dz. 627/2, 628/1, 621/3, 899/2, 900/2, 621/4, 621/2, 627/1

9.	Utworzenie Świetlicy wiejskiej	Brzechów	Dz. 273
10.	Budowa przyszkolnej infrastruktury sportowej	Suków	Dz. 658/2, 659/2, 676/2, 673/1
11.	Odnowienie pomnika pl. Cedry	Daleszyce	Dz. 2448
12.	Oczyszczalnia ścieków w Daleszycach (budowa instalacji fotowoltaicznej)	Daleszyce	3344/1, 3278, 3336/1, 3336/2, 3558, 3335/1, 3335/2, 3280/3, 3280/1, 3280/4, 3329, 3330, 3331, 3228/2, 3332/2, 3333, 3327/2, 3323, 3325/2, 3324/2, 3321/2, 3320/2, 3281, 3282, 3326/2, 3336/2
13.	Rewitalizacja mostów w msc. Kaczyn	Kaczyn/Marzysz	279, 383, 608

(źródło: Opracowanie własne).

Rozdział VI. Mechanizmy integrowania projektów rewitalizacyjnych

Projekty rewitalizacyjne zaplanowane w GPR mają bardzo zróżnicowany charakter. Jakkolwiek służą wspólnie realizacji celów programu, to jednak – w wymiarze praktycznym – mogą ze sobą kolidować, merytorycznie lub przestrzennie, osłabiając się wzajemnie albo rodząc problemy w realizacji. Stąd potrzeba zaplanowania efektywnych mechanizmów faktycznej koordynacji i integracji różnorodnych przedsięwzięć (zarówno „twardych” jak i „miękkich”), a także łagodzenia napięć, jakie mogą zaistnieć między poszczególnymi działaniami/przedsięwzięciami czy też rezultatami realizacji. W Programie zintegrowano różne działania służące realizacji celów rewitalizacji, w związku z czym zachowana została komplementarność dokumentu w aspektach odnoszących się do zaplanowanych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Kompleksowe rozwiązanie problemów jest nadrzędnym celem realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, występujących na obszarze zdegradowanym. Poniżej zaprezentowano mechanizmy zachowania komplementarności działań (projektów) na poziomie programu w ujęciu przestrzennym, problemowym.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU PRZESTRZENNYM

Przedsięwzięcia ujęte w programie skoncentrowane są na rozwiązanie określonych problemów istniejących na wybranych obszarach – podobszarach rewitalizacji. Projekty podstawowe zaplanowano do realizacji w Daleszycach, Borkowie, Sukowie, Szczecnie, Sukowie oraz Słopcu. Projekty te w głównej mierze pozwolą na realizację celu głównego jakim jest wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego do poprawy jakości życia poprzez rewitalizację obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych i kulturowych. Projekty realizowane będą na terenie każdego z obszarów rewitalizacji. Poszczególne projekty dopełniają się wzajemnie w ujęciu przestrzennym, a także zostały skonstruowane w oparciu o cel, którym jest zniwelowanie problemów społecznych, w związku z czym działania podejmowane są kompatybilne względem siebie. Przedsięwzięcia nie prowadzą do marginalizacji społecznej oraz wykluczenia, a ich celem jest reintegracja społeczna osób wykluczonych. Planowane działania są komplementarne względem obszaru, na którym będą realizowane, a w szczególności odnoszą się do obszaru, który jest objęty największą koncentracją problemów i negatywnych zjawisk.

Część z zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze względu na charakter działań obejmuje teren całej gminy, ponieważ tylko poprzez większą skalę zadań, szczególnie w sferze społecznej, można uzyskać założone efekty w postaci rozwiązania zidentyfikowanych problemów. Wzajemne dopełnianie się projektów podstawowych i przedsięwzięć uzupełniających oraz zaangażowanie lokalnej społeczności pozwoli na osiągnięcie efektu rewitalizacji widocznego na całym jego obszarze i uniknięcie wybiórczości inwestycji. Indywidualizowane działania rewitalizacyjne wdrażane na obszarze rewitalizacji, a także poza obszarem, wzajemnie będą się dopełniać przestrzennie, dzięki czemu efekty ich realizacji nie będą widoczne punktowo w pojedynczych miejscach, a na całym obszarze objętym kryzysem. Projekty i/lub przedsięwzięcia podstawowe zostały zaprogramowane w taki sposób, aby odpowiadały na problemy mieszkańców, a przede wszystkim nie skutkowały przenoszeniem problemów w inne miejsce. W tym celu zawarto zarówno przedsięwzięcia inwestycyjne, jak i społeczne, które zapobiegają prowadzeniu do niepożądanych efektów społecznych, w tym konfliktów międzyludzkich i

„dziedziczenia biedy”. Dostępność do powstałej infrastruktury oraz działań społecznych i kulturalnych dla wszystkich użytkowników zamieszkujących dany teren spowoduje, że z pozytywnych efektów rewitalizacji korzystać będą wszyscy mieszkańcy, bez względu na sytuację materialną. Taka sytuacja przyczyni się do wzrostu aktywności społecznej i integracji społeczności lokalnej przy korzystaniu ze wspólnych zasobów i walorów przestrzennych, a także kapitału społecznego.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU PROBLEMOWYM

Planowane przedsięwzięcia zostały stworzone po dokładnym zapoznaniu się z danymi pozyskanymi w trakcie wykonywania diagnozy oraz na podstawie działań partycypacyjnych, które były realizowane w trakcie przygotowywania Programu. Wynikają one również z potencjału rozwoju obszaru rewitalizacji, a także odpowiadają na potrzeby sygnalizowane w obszarach społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzenno-funkcjonalno-technicznym.

W aspekcie wzmocnienia kapitału społecznego szczególnie istotne są działania zmierzające do zwiększenia spójności społecznej. Instrumenty polityki społecznej zaplanowane w ramach GPR nastawione są przede wszystkim na likwidację bądź minimalizację przyczyn wykluczenia i włączenia społecznego – dlatego za kluczowe uznano interwencje w obiekty kulturalne i przestrzeń środowiskową Gminy, ważną dla mieszkańców. Zaplanowano działania, które będą częścią aktywnej polityki społecznej realizując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, a osoby dotknięte dysfunkcjami i deficytami będą miały szansę w pełni uczestniczyć w codziennym życiu ogółu społeczeństwa. Projekty rewitalizacyjne wskazane w GPR realizować będą również cele inwestycyjne ujęte w Strategii rozwoju gminy. Należy mieć jednak na uwadze, że w gminie Daleszyce nie identyfikuje się istotnych problemów społecznych jakie dotyczą typowych gmin wiejskich, gdyż gmina jest gminą wianuszkową przylegającą bezpośrednio do dużego ośrodka miejskiego jakim jest miasto Kielce. Z tego powodu projekty skierowane na cele społeczne mają charakter punktowy oddziałujące na wybrane aspekty problemów społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Stopień kompatybilności poszczególnych projektów rewitalizacyjnych względem siebie jest znaczący, zaś łączna realizacja planowanych działań doprowadzi do marginalizacji problemów występujących na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji.

Podczas podejmowania strategicznych decyzji przez samorząd lokalny na innych płaszczyznach będą brane pod uwagę zaplanowane działania rewitalizacyjne, aby zapewnić koordynację tematyczną i organizacyjno-techniczną działań administracji samorządowej. Ponadto ważne jest, że proces rewitalizacji realizuje założenia innych dokumentów strategicznych i planistycznych zarówno na szczeblu lokalnym, jak i powiatowym, regionalnym, krajowym czy europejskim.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU INSTYTUCJONALNO-PROCEDURALNYM

Zintegrowanie działań w ujęciu instytucjonalno-proceduralnym zagwarantowane zostało poprzez oparcie na idei otwartego rządu (ang. Open government). Model ten opiera się na idei zwiększenia zaangażowania obywateli w procesy rządzenia poprzez zapewnienie im dostępu do informacji i zasobów publicznych, a także stworzenie procedur umożliwiających uczestnictwo w procesie podejmowania decyzji aktualnie należących do domeny publiczno-prawnej. W celu zachowania komplementarności działań na poziomie Programu rewitalizacji zaplanowano działania przypisane do Komitetu Rewitalizacji oraz do UMiG. Model ten obejmuje „tradycyjne” działania wzmacniające demokrację partycypacyjną (takie jak konsultacje społeczne, czy dostęp do informacji publicznej) i uzupełnia je o nowe typy działań (takie jak dostęp do danych publicznych oraz ich ponowne wykorzystywanie przez obywateli). W ramach realizacji tego wymogu UMiG udostępniać będzie dane monitoringowe i ewaluacyjne dotyczące procesu rewitalizacji na stronie internetowej urzędu. Dodatkowo każdy z beneficjentów projektów rewitalizacyjnych będzie również udostępniać publicznie informacje sprawozdawcze z realizacji projektu na własnej stronie internetowej. Dla zapewnienia skuteczności procesu dane będą prezentowane za pośrednictwem Zespołu ds. rewitalizacji, którego zadaniem będzie ocena stopnia możliwości zrozumienia dostępnych danych przez interesariuszy rewitalizacji i potrzeba ich przetworzenia (m.in. w formie grafów, broszur, diagramów).

Idea otwartego rządu jest ściśle związana z postępującym rozwojem technologicznym, dostępnością cyfrowych narzędzi ułatwiających komunikację oraz usieciowieniem funkcjonowania jednostek i instytucji. Punktem wyjścia dla zastosowanej koncepcji są trzy wartości: przejrzystość, partycypacja i zaangażowanie oraz współpraca. Dwie dodatkowe to efektywność oraz otwartość, traktowana jako fundament pozostałych wartości oraz element składowy wszystkich działań na rzecz otwartego rządu. Na etapie wdrożenia Programu zamiast partycypacji zapewnione zostały mechanizmy gwarantujące zaangażowanie poszczególnych gminnych instytucji i podmiotów publicznych. Program pozwala na efektywne współdziałanie różnych jednostek organizacyjnych gminy (w tym m.in. MGOPS) oraz Policji. Planuje się zawarcie szczegółowych porozumień regulujących zakres i częstotliwość zbieranych danych sprawozdawczych.

Celem takiego podejścia jest udostępnienie danych i informacji dotyczących stopnia rozwiązania konkretnego problemu zidentyfikowanego na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji dla interesariuszy rewitalizacji. Dostęp do danych ma pozwolić interesariuszom monitorować skuteczność zmian społeczno-gospodarczych. Dodatkowym celem będzie zrozumienie, gdzie i w jaki sposób wydawane są publiczne pieniądze. Wymogi wynikające z projektów w zakresie rewitalizacji realizowane w perspektywie finansowej UE 2021-2027 sprawiają, że istotnie na znaczeniu zyskują projekty o największym potencjale instytucjonalno-proceduralnym. Współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur zostanie zapewnione na etapie programowania oraz na etapie wdrażania Programu.

MECHANIZMY INTEGRUJĄCE – ETAP PROGRAMOWANIA PROGRAMU

- Identyfikacja wspólnych obszarów interwencji pomiędzy Programem a innymi programami pomocowymi zapewniającymi możliwość dotacji zewnętrznych
- Zaangażowanie w prace Komitetu Rewitalizacji podmiotów reprezentujących różne sektory społeczny, gospodarczy i publiczny
- Identyfikacja kategorii beneficjentów mogących wspólnie aplikować o wsparcie lub współpracować przy wdrożeniu

MECHANIZMY INTEGRUJĄCE – ETAP WDRAŻANIA PROGRAMU

- Skoordynowanie terminów składania wniosków i wyboru projektów w ramach powiązanych ze sobą działań w poszczególnych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych
- Współpraca UMiG z jednostkami samorządowymi (MGOPS Gminy Daleszyce)
- Monitorowane wdrożenia przez Komitet Rewitalizacji który będzie pełnił funkcję centrum łączności pomiędzy przedstawicielami UMiG, jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcami oraz NGO's.
- Uruchomienie „banku projektów” mogących być uzupełnieniem projektów rewitalizacyjnych wpisanych do Programu – projekty zbierane w tym zakresie będą stanowić uzupełnienie już istniejących projektów rewitalizacyjnych lub ich rozwinięcie; analiza takich projektów będzie się odbywać na etapie raportu monitorującego wdrożenie GPR
- Wprowadzenie wymogu uzyskania pozytywnej opinii Komitetu Rewitalizacji załączanej do wniosku aplikacyjnego zaświadczonego o spójności projektu z celami programu
- Nawiązanie ponadlokalnej współpracy z sąsiednimi gminami wdrażającymi Program w celu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk we wdrożeniu Programu
- Ciągła analiza przez UMiG następstw podejmowanych decyzji dla polityki przestrzennej gminy
- Stałe monitorowanie przez UMiG warunków pozyskania dodatkowych środków wsparcia zewnętrznego w okresie programowania 2021-2027 (EFRR, EFS+, PS WŚ na lata 2023-2027, inne publiczne środki krajowe, środki budżetu państwa).

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Projekty, które zostały zapisane w Programie mają zapewnione finansowanie z różnych źródeł, które wzajemnie się uzupełniają i łączą. Głównym źródłem finansowania projektów wskazanych w Programie będą środki programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027. Komplementarnie wykorzystane zostaną środki skierowane na wsparcie działań rewitalizacyjnych. Na etapie programowania Programu stwierdzono występowanie komplementarności międzyprogramowej z programami

finansowanymi ze środków unijnych zaplanowanych do pozyskania na realizację poszczególnych projektów rewitalizacyjnych: środki własne gminy, środki budżetowe w ramach Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, PFRON, Programy MKiDN, FIO oraz Rządowego Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych, WFOŚiGW. Ponadto projekty zapisane w dokumencie dają także możliwość włączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji. Planuje się wykorzystanie również środków ZIT w okresie 2021+. Wykluczone zostało ryzyko podwójnego dofinansowania projektów rewitalizacyjnych.

Indykatywne ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Daleszyce obejmują projekty podstawowe, które wynikają z planów projektowych gminy Daleszyce, podległych jej jednostek organizacyjnych, jak również projektów zgłoszonych przez interesariuszy rewitalizacji planujących ich realizację na obszarze rewitalizacji lub poza wyznaczonym obszarem, ale wpływających na jego rozwój społeczno-gospodarczy. Ponadto plany projektowe odpowiadają na możliwości ich sfinansowania z uwzględnieniem sytuacji budżetowej gminy.

Podsumowanie podanych wartości brutto poszczególnych projektów pozwoliło określić szacunkowe ramy finansowe dokumentu z podziałem na różne źródła finansowania (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2021–2027 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków Unii Europejskiej).

Ze względu na charakterystykę tematyczną projektów uzupełniających realizowanych w systemie ciągłym przez różnych interesariuszy rewitalizacji, a tym samym brak możliwości dokładnego określenia ich całkowitych wartości w okresie realizacji GPR, ramy finansowe z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania podane zostały szacunkowo.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU MIĘDZYOKRESOWYM

O efektywnym połączeniu i skoordynowaniu zadań w ujęciu międzyokresowym stanowić będzie kontynuacja podjętych w poprzednim okresie działań, ale także istotna jest świadomość strategicznego wzmocnienia ich w kolejnych okresach. GPR zachowuje ciągłość programową w stosunku do przedsięwzięć realizowanych w lata 2016-2023.

Głównym źródłem finansowania projektów LPR miało być działanie 6.5 RPO WŚ 2014-2020 – Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich. Uzupełniającym źródłem działania 8.1 Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego, RPO WŚ 2014-2020, działanie 9.2 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 2 „Infrastruktura Bibliotek 2016– 2020”, NFOŚiGW, Program „Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju”, PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego, PROW 2014-2020, PROW 2014-2020, Operacje w zakresie rozwoju kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych, PROW 2014-2020, operacje rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej.

Pomimo tego, że Gmina posiada LPR wpisany do rejestru programów rewitalizacji w 2017 roku, gmina nie korzystała jednak ze środków regionalnych przeznaczonych na rewitalizację w ramach działania 6.4 RPO WŚ na lata 2014-2020. Powodem był brak środków konkursowych w okresie, w którym LPR został wpisany do wykazu programów rewitalizacji prowadzonym przez Samorząd Województwa i nie ogłaszaniu kolejnych naborów wniosków na to działanie. Pomimo braku finansowania projektów ze środków dedykowanych na rewitalizację pozyskano środki z innych źródeł lub po modyfikacji dokonano realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Analiza doświadczeń wdrożenia LPR pokazuje brak realizacji projektów miękkich wpisanych do programu. Należy założyć, że wnioskodawcy błędnie zakładają, że realizacja projektów wpisanych do LPR dokonywana powinna być przez UMiG tymczasem wpisanie projektu do programu stanowić miało podstawę dla wnioskodawcy do dalszego występowania i finalnej realizacji projektów dzięki pozyskaniu środków zewnętrznych zidentyfikowanych na etapie pracy diagnostycznej LPR.

Projekty GPR odnosić się będą do projektów rewitalizacyjnych z LPR 2016-2023. Projekt GPR 1. Zagospodarowanie i dostosowanie do nowych potrzeb obszaru ZUK (projekt podstawowy) nawiązywać będzie obszarowo i problemowo do projektu LPR, nr 3. Zmiana Przebudowa i zagospodarowanie budynku Domu Ludowego.

Rozdział VII. Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Proces programowania Programu został opracowany w sposób, który uwzględnia zakres rewitalizacji wynikający z dokumentów strategicznych krajowych regionalnych i lokalnych. Zgodnie z przepisami w sprawie rewitalizacji zapewniono przede wszystkim spójność zapisów Programu z kierunkami rozwoju Gminy wskazanymi w lokalnych dokumentach strategicznych.

Powiązania GPR ze Strategią Rozwoju Gminy Daleszyce na lata 2012-2020

W okresie opracowania niniejszego GPR Gmina Daleszyce była również na etapie opracowania nowej strategii gminnej. Opracowana została część diagnostyczna, lecz nie przyjęto nowej strategii. W związku z tym dokumentem obowiązującym na okres opracowania GPR była strategia rozwoju gminy przyjęta uchwałą nr XXIX/10/2017 Rady Miejskiej w Daleszycach z dnia 23 stycznia 2017 roku. W dokumencie strategicznym określono cele rozwojowe tj.: *Rozwój gospodarki oraz aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców gminy* (cel strategiczny 1) *Silna kultura i tożsamość lokalna oraz efektywne wykorzystanie potencjałów dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej Gminy Daleszyce oraz popytu na turystykę* (cel strategiczny 2), *Wysoka dostępność i jakość usług publicznych* (cel strategiczny 3), *Sprawny, efektywny i partnerski system zarządzania publicznego* (cel strategiczny 4).

Realizacja projektów rewitalizacyjnych wpłynie przede wszystkim na osiągnięcie celu strategicznego 2 odnoszącego się do działań w zakresie kultury, turystyki oraz ochrony środowiska. Ustawa o rewitalizacji nadała rewitalizacji nowe znaczenie: jest ona interwencją w kryzys społeczny, a dopiero potem – gospodarczy, ekologiczny, funkcjonalno-przestrzenny i techniczny. Ze względu na swój – wskazany Ustawą – interdyscyplinarny charakter, GPR nie jest jedną z polityk branżowych Gminy Daleszyce, ale strategicznym narzędziem systemowym na etapie programowania. GPR jest płaszczyzną integracji działań rewitalizacyjnych mogących należeć merytorycznie do różnych polityk branżowych, na etapie wdrażania – GPR jest ramą operacyjną służącą spójnemu zarządzaniu działaniami z obszaru różnych branż merytorycznych. Przy takim

usytuowaniu GPR w systemie realizacji polityk i strategii gminnych, system ten staje się spójny, a całość działań strategicznych jest efektywniejsza.

Powiązania GPR ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Daleszyce

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Daleszyce przyjęte *Nr XLIV/43/2010 Rady Miejskiej w Daleszycach z dnia 29.06.2010r.* określa m.in. uwarunkowania rozwoju gminy. W zakresie przyszłych działań rewitalizacyjnych, w odniesieniu do zapisów Studium, wskazać należy w zakresie uwarunkowań przestrzennych: zachowanie walorów rekreacyjnych środowiska przyrodniczego i przejściowo rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest ograniczeniem rozwoju funkcji mieszkaniowej i działalności gospodarczej na rzecz zagospodarowania rekreacyjnego. W zakresie jakości życia mieszkańców zagrożenia stwarzają: niekorzystny wpływ na środowisko emitorów zanieczyszczeń przede wszystkim działalność komunikacji. Z kolei – w zakresie poziomu życia mieszkańców – niski poziom urządzeń rekreacyjno-turystycznych bazujących na atrakcyjnych zasobach przyrodniczych gminy. W zakresie infrastruktury technicznej rozwój urbanistyczny warunkuje: - skanalizowanie wszystkich obszarów zainwestowania, - rozwiązanie gospodarki ściekami deszczowymi i odwodnienia terenów, - rozwiązanie problemu utylizacji odpadów, - zachowanie rezerw terenowych pod inwestycje o funkcjach ponadlokalnych.

Powiązania GPR ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Daleszyce 2021-2030

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Daleszyce na lata 2021-2030 – została przyjęta Uchwałą XXXVIII/330/2021 z dnia 26 stycznia 2021 roku. Celem głównym strategii jest stworzenie mieszkańcom Gminy warunków do godnego życia i rozwoju umożliwiającego pełnienie ról społecznych i integrację społeczną. Realizacja celu głównego odbędzie się poprzez realizację celów strategicznych, celów operacyjnych oraz kierunków działań: Cel strategiczny I: Przeciwdziałanie ubóstwu i bezrobociu, Cel strategiczny II: Pomoc starszym i niepełnosprawnym, Cel strategiczny III: Wsparcie rodziny, przeciwdziałanie przemocy i przestępstwom, Cel strategiczny IV.

Przeciwdziałanie uzależnieniom. Ostatni z celów strategii realizowany jest również w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Powiązania GPR z Gminnym Programem opieki nad zabytkami dla Gminy Daleszyce na lata 2021-2024

Gminny program opieki nad zabytkami dla Miasta i Gminy Daleszyce na lata 2021-2024 zakłada pięć priorytetów realizacji Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Miasta i Gminy Daleszyce. Są to: Priorytet I. Tworzenie warunków do ochrony krajobrazu kulturowego i pojedynczych zabytków przed zniszczeniem i dewaloryzacją — przestrzenne oddalanie lub likwidacja źródeł dewaloryzacji, Priorytet II. Objęcie ochroną prawną obszarów o najcenniejszych walorach dziedzictwa kulturowego, Priorytet III. Tworzenie warunków do udostępnienia dziedzictwa kulturowego na cele turystyczne i promocyjno-kulturotwórcze, Priorytet IV. Wkomponowanie walorów dziedzictwa kulturowego we współczesne struktury funkcjonalno-przestrzenne i środowiskowe oraz Priorytet V. Utrzymanie i restytucja specyfiki kulturowej województwa, głównego elementu tożsamości regionalnej i wyróżnika regionu w procesie integracji z UE.

W zakresie rewitalizacji szczególnie ważny jest kierunek działania: rewaloryzacja, rekultywacja obszarowa i promocja odzyskanych walorów.

Powiązania GPR ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ stanowi załącznik nr 1 do uchwały Nr XXX/406/21 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. Jest to główny, wojewódzki dokument strategiczny, w którym przyjęto cztery cele strategiczne: Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie; przyjazny dla środowiska i czysty region; wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi; sprawne zarządzanie regionem. W Strategii wojewódzkiej wskazuje się, że w ośrodkach osadniczych występuje wiele obszarów zdegradowanych, które ze względu na koncentrację problemów rozwojowych, wymagają zintegrowanych działań rewitalizacyjnych, nakierowanych na trwałą poprawę jakości życia społeczności lokalnej. W Kielcach i ośrodkach subregionalnych obszary rewitalizacji obejmują niskiej jakości przestrzenie publiczne oraz tereny substandardowej zabudowy o niskiej jakości zagospodarowania i złym stanie technicznym (w tym obiekty zabytkowe), na których koncentrują się negatywne zjawiska

społeczne, m.in.: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość. Dużą rolę w dynamizowaniu procesów rewitalizacji odgrywa dofinansowanie z funduszy unijnych, dzięki któremu wiele obszarów zdegradowanych przeszło już zmiany strukturalne i wizerunkowe. Wciąż niezbędna jest jednak realizacja działań, mających na celu wzmacnianie lub przywracanie aktywności społeczno-gospodarczej. A zatem – pośród wyzwań dla rozwoju województwa świętokrzyskiego wskazano rewitalizację obszarów zdegradowanych. Cele strategiczne, które są spójne z założeniami GPR to obszar: cel szczegółowy 2.1.7. Ochrona i kształtowanie krajobrazu; cel szczegółowy 3.1.4 – rozwój instytucji kultury i dziedzictwa kulturowego, cel szczegółowy 3.1.5. – poprawa warunków dla zwiększenia aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców, cel szczegółowy 3.3.4 – rewitalizacja obszarów zdegradowanych. Projekty rewitalizacyjne GPR realizować będą przede wszystkim działania 3.1.4.

Powiązania GPR z Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego do roku 2022 oraz Programem Ochrony Powietrza dla Województwa Świętokrzyskiego

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego do roku 2025 przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego nr XX/290/16 z 5 lutego 2016 r. oraz Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, przyjęty uchwałą nr XXII/291/20 z dnia 29 czerwca 2020 r. Ten drugi wśród przyczyn złego stanu jakości powietrza na terenie województwa wskazuje stale rosnącą liczbę pojazdów na drogach przy jednoczesnym braku obwodnic, niewydolnym systemie transportu zbiorowego i braku na wielu obszarach alternatywnych do transportu indywidualnego środków komunikacji, a także wymienia problem niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców województwa. Dokument określa jednocześnie cele, kierunki i działania z zakresu transportu. Działania minimalizujące negatywny wpływ transportu i zanieczyszczenia pochodzącego ze źródeł niskiej emisji zaplanowane w planie ochrony powietrza będą realizowane w zakresie projektów rewitalizacyjnych GPR.

Powiązania GPR z Celami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (PZPWŚ) wskazano misję, która brzmi: Wzmocnienie spójności terytorialnej regionu oraz konkurencyjności jego struktur funkcjonalnych drogą poprawy dostępności komunikacyjnej, zwiększenia wpływu miast na sąsiadujące obszary wiejskie, a także ułatwienia dostępu społeczeństwa do rynków pracy i wyżej zorganizowanych usług.

W Planie tym wymieniono nadrzędne priorytety zagospodarowania przestrzennego. Te, w które wpisują się założenia niniejszego GPR, to m.in.:

- *wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury;*
- *walory architektoniczne i krajobrazowe;*
- *wymagania ochrony środowiska przyrodniczego, zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także wymagania osób niepełnosprawnych;*
- *wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury;*

Powiązania GPR z Celami rozwojowymi UE CP5 Europa bliżej obywateli

Celem oddziaływania na wyzwania rozwojowe UE określono w okresie programowania 2021- 2027 poszczególne cele: CP1. Bardziej inteligentna Europa (EFRR) CP2. Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa (EFRR) CP3. Lepiej połączona Europa (EFRR) CP4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym (EFRR i EFS+) CP5. Europa bliżej obywateli (EFRR). Ostatni z celów będzie realizowany w zakresie rewitalizacji projektów obejmujących adaptację i wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, zagospodarowanie terenów i przestrzeni, budowa, rozbudowa i przebudowa podstawowej infrastruktury komunalnej, inwestycje dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa oraz dziedzictwo kulturowe i naturalne (konserwacja zabytków ruchomych, prace restauratorskie i konserwatorskie budynków zabytkowych, odbudowa, budowa, rozbudowa obiektów dziedzictwa naturalnego).

Powiązania GPR ze Strategią Odpowiedzialnego Rozwoju 2020 z perspektywą do 2030

Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. przyjęta została Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). W Strategii wskazano cel 3. Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom Miasta, a w ramach celów

operacyjnych cel 3.1. Poprawa warunków rozwojowych polskich miast, działania do 2020 r. Pośród działań tych określono konieczność dążenia do Wspierania realizacji zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na podstawie programów rewitalizacji ukierunkowanych na przekształcenie obszarów zdegradowanych (w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym). Drugim kierunkiem działania w ramach celu skierowanego na rozwój terenów zurbanizowanych jest promowanie podejścia partycypacyjnego w podejmowaniu decyzji oraz w zakresie zarządzania miastami i realizacji działań rewitalizacyjnych, w tym nacisk na realizację niskoemisyjnych strategii miejskich oraz strategii zrównoważonej mobilności miejskiej na funkcjonalnych obszarach zurbanizowanych.

Powiązania GPR ze Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (zwana dalej KSRR) rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), określone w filarze rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. KSRR jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r.” W dokumencie zapisano cel: Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. W jego ramach wskazano, że w dążeniu do zapewnienia spójności terytorialnej i wyrównywania szans obszarów borykających się z problemami rozwojowymi lub restrukturyzacyjnymi wykorzystana zostanie rewitalizacja – jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych (tj. terytoria wewnętrzne gminy, na których zidentyfikowano stan kryzysowy w sferze, przede wszystkim, społecznej, a także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej). Działania rewitalizacyjne będą prowadzone na różnego typu obszarach miejskich i wiejskich, które nie są w stanie poradzić sobie same ze skalą lokalnych wyzwań i problemów spowodowanych degradacją zabudowy, czy pozostałymi elementami tkanki miejskiej, licznymi problemami gospodarczymi, demograficznymi, przestrzennymi i środowiskowymi. Rewitalizacja będzie wykorzystana jako jeden z impulsów przyspieszających procesy restrukturyzacyjne na obszarach zurbanizowanych, zmagających się głównie z trudnościami przemian społecznych czy

degradacją materialną. Regulacje w zakresie rewitalizacji (obszary miejskie) i odnowy wsi powinny być zbieżne co do zasad ogólnych, a jednocześnie dopasowane do struktury osadniczej. Powinny one uwzględniać specyfikę problemów, potencjał finansowy i instytucjonalny, kapitał społeczny, które są odmienne na wsi i w miastach. W dokumencie wskazano odpowiedzialności poszczególnych jednostek administracji publicznej, która na poziomie lokalnym powinna prowadzić efektywne i skuteczne działania rewitalizacyjne przez miasta na podstawie programów rewitalizacji oraz prowadzić efektywne i skuteczne działania naprawcze przez gminy na obszarach wiejskich na podstawie programów odnowy wsi (uwzględniających aktywizację społeczną i gospodarczą).

Powiązania GPR z Krajową Polityką Miejską

Niniejszy program był tworzony ze starannym zachowaniem zgodności ze wszystkimi zapisami Krajowej Polityki Miejskiej w zakresie rewitalizacji. GPR jest w całości spójny z zapisami wątku tematycznego 4.5. KPM zatytułowanego „Rewitalizacja”. W strukturze celów rewitalizacja jest realizowana w ramach celu III: Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich. Zgodnie z dokumentem strategicznym celem działań w zakresie rewitalizacji jest zmiana strukturalna danego obszaru – poprzez modernizację tkanki miejskiej oraz wzmocnienie lub przywrócenie na nim aktywności gospodarczej i społecznej – poprawa jakości życia mieszkańców. Celem polityki miejskiej w zakresie rewitalizacji powinno być wypracowanie i wdrażanie skutecznych mechanizmów koordynowania i integrowania zadań i działań różnych podmiotów, w tym prywatnych, w przygotowaniu i prowadzeniu kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zgodnie z założeniami Krajowej Polityki Miejskiej rewitalizacja jest ważną częścią myślenia o rozwoju miasta – powinna stać się kluczowym programem społecznym i gospodarczym miasta w odniesieniu do jego obszarów problemowych. Równocześnie jest ona procesem długotrwałym, kosztownym i wymagającym zachowania ciągłości oraz konsekwencji. Co więcej, wymaga trafnego zidentyfikowania i uruchomienia lokalnych potencjałów, co często jest trudnym wyzwaniem.

Powiązania z Agendą 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju, przyjęta w 2015 r. przez 193 państwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), to program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

Analiza spójności dokumentów strategicznych z Agendą ONZ 2030 stanowi swego rodzaju novum w polskiej polityce rozwoju. Zobowiązanie do realizacji Agendy jest dobrowolne i nie umocowane w instrumentach finansowych, z których mogłaby korzystać Polska lub polskie regiony. Niemniej układ celów Agendy wyznacza uniwersalny, globalny model zrównoważonego rozwoju, a sygnatariusze Agendy, w tym Polska, solidarnie zobowiązali się do aktywnej realizacji i monitorowania jej postępu.

Założenia niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji wpisują się w większość celów wskazanych w Agendzie, przy czym największa spójność występuje pomiędzy:

- *Cel 1. Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie;*
- *Cel 3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt;*
- *Cel 4. Zapewnić wszystkim wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie;*
- *Cel 5. Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt;*
- *Cel 7. Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie;*
- *Cel 8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi;*
- *Cel 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność;*
- *Cel 11. Uczyńić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu;*

- *Cel 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom;*
- *Cel 15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymywać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej;*
- *Cel 16. Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu.*

Spójność założeń GPR z wyżej wymienionymi celami, przejawia się bezpośrednio lub pośrednio w celu strategicznym 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej.

Powiązania z Umową Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021- 2027 w Polsce

Umowa Partnerstwa określa strategiczne kierunki programowania i ustalenia dotyczące skutecznego i efektywnego korzystania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności (FS), Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA) na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. Dokument ten zawiera 6 celów, są to:

- *Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej;*
- *Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa;*
- *Lepiej połączona Europa;*
- *Europa o silniejszym wymiarze społecznym;*
- *Europa bliższa obywatelom;*
- *Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków.*

Proces rewitalizacji wpisuje się wprost w cel polityki 5 „Europa bliższa obywatelom”: *szczególnym rodzajem działań podejmowanych w ramach CP5 będzie kontynuacja procesu wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Wspierane będą*

kompleksowe, zintegrowane działania na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. W Umowie Partnerstwa określono oczekiwane rezultaty interwencji w ramach poszczególnych celów. Jednym z rezultatów przewidzianych w ramach CP5 jest przyczynienie się działań związanych z rewitalizacją do zmniejszenia problemów społecznych i gospodarczych w obszarach zdegradowanych wyznaczonych do rewitalizacji. Realizacja celu poprawi także bezpieczeństwo przestrzeni publicznych i zdolności samorządu lokalnego do współpracy w zakresie polityki bezpieczeństwa oraz reagowania na różnego rodzaju zagrożenia w przestrzeni publicznej.

Wszystkie założone cele i kierunki działań w niniejszym GPR są spójne i zgodne z zapisami Umowy Partnerstwa i wpisują się szczególnie w cel polityki 5.

Powiązania z Polityką Ekologiczną Państwa 2030

W systemie dokumentów strategicznych *Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej* (PEP2030) stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów SOR. W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców*, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe zostały doprecyzowane i określone w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska:

Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;

Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;

Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Na cele te w sposób bezpośredni lub pośredni odpowiada w szczególności następujący GPR: Cel strategiczny 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych.

Podsumowując, działania rewitalizacyjne zaplanowane w ramach programu rewitalizacji Gminy Daleszyce wynikać będą z celów i kierunków działań określonych w dokumentach strategicznych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Rozdział VIII. System wdrożenia programu

Realizacja (wdrożenie) Programu

Na system realizacji (wdrożenia) Programu składać się będą Burmistrz Miasta i Gminy działający przez Urząd Miasta i Gminy i zidentyfikowaną komórkę odpowiedzialną za koordynację wdrożenia programu rewitalizacji – a w niej Koordynator programu rewitalizacji. Zarządzanie Programem będzie odbywać się zatem w ramach istniejących struktur UMiG, przez co nie przewiduje się dodatkowych kosztów na zarządzanie Programem.

Do jego zadań należeć będzie między innymi: zapewnienie zgodności realizacji Programu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu np. Wieloletni Plan Inwestycyjny, budżet Gminy, Wieloletnia Prognoza Finansowa, inne gminne programy (np. program współpracy z organizacjami pozarządowymi, itp.); zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Programu; przygotowanie rocznych raportów dotyczących wdrażania Programu na potrzeby przedłożenia raportu przez Burmistrza.

Zasady monitoringu i sprawozdawczości Programu opisane zostały w Rozdziale: „System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji”. Koordynator Programu Rewitalizacji działający w strukturze UMiG współpracować będzie z jednostkami gminnymi w niezbędnym zakresie uzależnionym charakterem i specyfiką poszczególnych zadań z innymi referatami i jednostkami UMiG. Zakres współpracy i Koordynator Programu Rewitalizacji działający w strukturze UMiG współpracować będzie z jednostkami gminnymi w niezbędnym zakresie uzależnionym charakterem i specyfiką poszczególnych zadań z innymi referatami i jednostkami UMiG. Zakres współpracy i nadzoru uzgadniany będzie dla każdego projektu indywidualnie. Wśród nich znajdują się: Wydział Planowania i Finansów, Wydział Inwestycji, Ochrony Środowiska i Nieruchomości, Wydział Administracji i Rozwoju. Oprócz komórek organizacyjnych UMiG we wdrażaniu Programu uczestniczyć będą gminne jednostki organizacyjne. Do

jednostek tych zaliczyć należy: MGOPS Gminy Daleszyce. Istotnym elementem wdrożenia Programu będzie promocja realizowana przez UMiG Referat Promocji. Promocja dokumentu i efektów wdrożenia wśród beneficjentów projektów rewitalizacyjnych i interesariuszy rewitalizacji jest ważnym elementem realizacji Programu. Celem głównym działań promocyjnych będzie zachęcenie interesariuszy do aktywnego udziału we wdrożeniu i realizacji Programu. Celem dodatkowym będzie promocja zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych. Zakłada się następujące cele szczegółowe działań promocyjnych nakierowane na interakcję z interesariuszami rewitalizacji:

Rycina 1. Cele szczegółowe działań promocyjnych Programu

Pobudzenie zaangażowania interesariuszy rewitalizacji i lokalnych liderów do planowania działań, na rzecz dobra wspólnego obszaru zdegradowanego

Pobudzenie aktywności mieszkańców do wspólnych działań służących poprawie jakości życia

Zachęcenie jak największej liczby mieszkańców sołectw do zajęcia stanowiska wobec danego problemu społecznego i poprzez świadomą i aktywną postawę włączenia się do wspólnego działania na rzecz jego rozwiązania

Zapewnienie jawności procesu opracowania Programu oraz zainteresowanie mieszkańców jego efektami

Zwiększenie zainteresowania interesariuszy rewitalizacji udziałem w modyfikacji zakresu przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu maksymalizacji efektów dla społeczności lokalnej

(Źródło: Opracowanie własne)

Informacje o stanie realizacji Programu zamieszczane będą w lokalnej prasie, na stronie internetowej Gminy, w materiałach i broszurach promocyjnych i informacyjnych. Podczas działań promocyjnych planuje się zaangażowanie społeczności lokalnej w sposób bezpośredni – interaktywny. Przewiduje się kontynuację prowadzenia oddzielnej zakładki tematycznej dotyczącej wdrożenia Programu na stronie internetowej UMiG. Dodatkowym narzędziem partycypacji z interesariuszami rewitalizacji podczas wdrożenia Programu będzie celowy dobór programów planowanych imprez i wydarzeń aktywizujących obejmujący prezentacje stanu wdrożenia Programu i dobre przykłady realizacji projektów rewitalizacyjnych. Udział przedstawicieli mieszkańców zapewniony zostanie również w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Rozdział IX. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonanej przez Burmistrza, co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie. Według art. 22 ust. 2. ww. ustawy ocena sporządzona przez Burmistrza podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Poniżej zaprezentowano opis szczegółowych rozwiązań dotyczących monitorowania i oceny programu:

Monitoring i sprawozdawczość

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania danych dotyczących realizacji działania. Celem monitoringu jest bieżąca ocena realizacji zadań strategicznych, poprzez kontrolowanie, czy dane zadania zostały w pełny sposób zrealizowane w zakładanym czasie, czy osiągnięte zostały planowane rezultaty oraz czy nie zostały przekroczone przeznaczone na realizację działań środki finansowe. W systemie monitorowania dokonano wyboru poniższych wskaźników pozwalających monitorować efekt długofalowy całego Programu. Wskaźniki dotyczącego całego Programu należy odróżnić od wskaźników monitorujących poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Wskaźniki oddziaływania mierzą zmiany zachodzące w wyniku wdrażania Programu i poszczególnych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Wskaźniki dotyczące całego obszaru zidentyfikowanego jako obszar rewitalizacji, na którym realizowane będą działania rewitalizacyjne. Proces monitoringu będzie zatem zadaniem ciągłym po przyjęciu Programu, w którym zakłada się aktywne uczestnictwo podmiotów realizujących projekty rewitalizacyjne oraz interesariuszy rewitalizacji, czyli przede wszystkim mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Opracowane zostanie wybrane narzędzie bazodanowe, w którym będą gromadzone dane takie jak stan realizacji projektów rewitalizacyjnych i aktualizowane w okresie rocznym. Wskaźniki produktu i rezultatu poszczególnych projektów będą zbierane corocznie w formie aktualizacji danych. Ich analiza powinna odbywać się natomiast dwukrotnie w okresie realizacji programu, jako przegląd śródkresowy i końcowy. System

monitorowania wskaźników projektów rewitalizacyjnych polegałby na opracowaniu syntetycznej tabelarycznej informacji odnoszącej się do rocznego okresu wdrożenia programu. Dane będą aktualizowane przez właściwe komórki organizacyjne w terminie do 15 lutego roku następnego po roku sprawozdawczym. Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach GPR powinno być prowadzone przez Koordynatora programu rewitalizacji na bieżąco, równoległe z analizą postępu finansowego. Dane na temat postępów w osiąganiu wskaźników w ramach poszczególnych programów wraz z opisem ewentualnie zidentyfikowanych trudności w realizacji wartości docelowych, a także podjętych działań zaradczych, powinny być raportowane w ramach systemu sprawozdawczości przez „właścicieli” projektów, czyli podmioty odpowiedzialne za realizację tych projektów. System ten obejmować będzie przede wszystkim Administracji i Rozwoju oraz Planowania i Finansów i MGOPS Gminy Daleszyce. Osoby z tych jednostek odpowiedzialne będą za nadpisanie wspólnego raportu monitorującego udostępnionego na dysku wewnętrznym lub w bezpiecznej „chmurze” sieciowej.

W odróżnieniu do systemu rocznego dwa razy w okresie programowania GPR powinno zostać wykonane badanie ewaluacyjne pozwalające pozyskać dodatkowo dane jakościowe np. wykorzystując ankiety CAWI z urzędnikami odpowiedzialnymi za wdrożenie programu lub w przypadku potrzeby pozyskania również stanowiska mieszkańców, ankiety skierowanej do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dane z ankietyzacji zasilać będą arkusz bazodanowy.

Poniżej zaprezentowano wskaźniki rezultatu długofalowego dla poszczególnych celów programu rewitalizacji.

Tabela nr 6. Wskaźniki rezultatu długofalowego dla poszczególnych celów programu rewitalizacji.

Wskaźniki rezultatu długofalowego	Jednostka miary	Stan na koniec 2021 roku	Wartość docelowa wskaźnika na 2030 rok	Źródło danych
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Szt.	1280	1000	GUS Statystyczne Vademecum Samorządowca
Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej	Os.	570	500	GUS Bank Danych Lokalnych (ludność)
Środki w budżecie gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	zł	6 800 000,00	8 000 000,00	GUS Statystyczne Vademecum Samorządowca
Udział osób korzystających ze świadczeń społecznych w ludności ogółem	%	9,5	7	GUS Statystyczne Vademecum Samorządowca

Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	261,63	300	UMiG Daleszyce
--	----	--------	-----	----------------

(Źródło: Opracowanie własne)

Ewaluacja

Z uwagi na monitoring bieżący coroczny wdrożenia programu nie planuje się opracowywania raportu z badania ewaluacyjnego mid-term. Z pomiaru stanu realizacji programu opracowane zostałyby raporty oceniające realizację ex-post z wdrożenia programu. Raport z badania ewaluacyjnego będzie przedmiotem opinii Komitetu Rewitalizacji i zostanie przekazany Burmistrzowi oraz Radzie Miejskiej a także podany do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej UMiG (zakładka „Rewitalizacja”).

Rycina 2. Podmioty uczestniczące w ewaluacji Programu

Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji po stronie JST

- Burmistrz Miasta i Gminy Daleszyce
- Pracownicy UMiG
- Wydział Inwestycji, Ochrony Środowiska i Nieruchomości
- Instytucje współuczestniczące przy wdrożeniu GPR

Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji spoza JST

- Mieszkańcy gminy
- Beneficjenci projektów rewitalizacyjnych
- Wnioskodawcy projektów rewitalizacyjnych
- Eksperti zewnętrzn
- Pozostałe podmioty (zarząd Powiatu, Zarząd Województwa, RDOŚ, Inspektorat sanitarny, straż pożarna, policja)

(Źródło: Opracowanie własne)

W kontekście zadań ewaluacyjnych wymieniono elementy wprowadzania Programu, które podlegają ewaluacji, elementy podlegające monitorowaniu, kryteria, na podstawie których będzie przeprowadzana ewaluacja. Ponadto określono czas, sposób i okres objęty pomiarem. Realizacja ewaluacji posłuży również do usprawnienia działań, rozwoju oraz

lepszego rozumienia realizowanych przez jednostkę zadań. Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji on-going będą:

- Ocena systemu zarządzania i wdrażania Programu – tzn. sprawności przepływu informacji, dokumentów, środków finansowych i realizacji zadań oraz identyfikacja barier prawnych i administracyjnych wdrażania Programu,
- Ocena wyników Programu (tj. produktów i rezultatów) oraz identyfikacja czynników sukcesu lub ryzyka osiągnięcia skwantyfikowanych celów,
- Ocena wpływu i użyteczności zakończonych projektów rewitalizacyjnych, tj. ocena zadań zakończonych w ewaluowanym okresie w ramach poszczególnych celów do 2027 roku.
- Ocena, czy warunki zewnętrzne wdrażania Programu się zmieniły (np. aktualność Programu względem zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej, kontekstu prawnego, diagnozy potrzeb itp.) oraz czy w tym kontekście cele rewitalizacji pozostają aktualne.

Ewaluacja ex-post zaplanowana została na II kwartał 2027 roku. Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji ex-post będą:

- Ocena stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji,
- Wskazanie stopnia zaspokojenia potrzeb w poszczególnych projektach rewitalizacyjnych,
- Wskazanie potrzeb, które nadal wymagają wsparcia na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji.

Przy planowaniu sposobu realizacji badań ewaluacyjnych i analizie wyników szczególna uwaga zostanie zwrócona na aktualność identyfikacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Badania wpływu prowadzonych działań będą oceniane zgodnie z kryteriami ewaluacyjnymi tj. trafność, efektywność, użyteczność, trwałość, ale przede wszystkim skuteczność.

Tabela nr 7. Kryteria ewaluacji prowadzonych działań rewitalizacyjnych.

Kryterium ewaluacyjne	Definiowanie	
Trafność	W jakim stopniu cele projektu są zgodne z potrzebami jego odbiorców?	Cele a potrzeby

Efektywność	W jakim stopniu poniesione nakłady w projekcie są ekonomiczne?	Nakłady a efekty
Skuteczność	W jakim stopniu cele projektu zostały osiągnięte?	Plan a wykonanie
Użyteczność	Na ile rzeczywiste efekty projektu są zgodne z potrzebami jego odbiorców?	Efekty a potrzeby
Trwałość	W jakim zakresie efekty projektu są długotrwałe? Co zmieniło się w ludziach i otoczeniu po jakimś czasie od zakończenia projektu?	Wpływ na cel ogólny projektu

Raport z badania ewaluacyjnego będzie przedmiotem opinii Komitetu Rewitalizacji i zostanie przekazany Burmistrzowi oraz Radzie Gminy, a także podany do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie internetowej UMiG.

Aktualizacja Programu

Zamiany Programu realizowane będą na podstawie rzetelnych badań i analiz (ewaluacji on-going pomiaru wskaźników ustanowionych dla celów Programu i ocena ich wartości). Projekt aktualizacji Programu podlega konsultacjom społecznym. Konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone zgodnie z zasadami wskazanymi w Kanonie Konsultacji Społecznych.

Konsultacje społeczne są częścią procesu budowania wspólnoty lokalnej. Polega on na poznawaniu perspektyw i potrzeb innych, na wspólnym namyśle nad konkretnymi rozwiązaniami i działaniami, wreszcie na przekonaniu, że celem tych działań jest wspólne dobro. To duże wyzwanie, jakie stoi przed administracją i obywatelami. Jednym z kroków w tym kierunku jest uczynienie reguł konsultacji – zgodnie z poniższymi zasadami:

Rycina 3. Siedem zasad prowadzenia konsultacji społecznych dotyczących zmian w programie rewitalizacji.

SIEDEM ZASAD KONSULTACJI

(Źródło: Opracowanie własne)

Wszystkim etapom konsultacji społecznych towarzyszyć będą dyskusje i zebrania grup roboczych, służące identyfikowaniu przeszkód z wyprzedzeniem i niezwłocznemu reagowaniu na problemy. Aktualizacja Programu w okresie jego realizacji stanowić ma ważny aspekt budowania lokalnych koalicji działających na rzecz poprawy obszarów dotkniętych kryzysem. Podstawowym wymogiem aktualizacji Programu jest uczestnictwo interesariuszy rewitalizacji i mieszkańców gminy w procesie aktualizacji Programu. Proces aktualizacji inicjowany jest przez społeczność lokalną, interesariuszy rewitalizacji lub podmioty realizujące projekty rewitalizacyjne. Niezależnie od ww.

możliwości aktualizacji Programu, procedura aktualizacji realizowana będzie w przypadku sytuacji wyjątkowych oraz szczególnych zmian wpływających na realizację wdrażanego dokumentu, w tym m.in., gdy wystąpi znaczna zmiana warunków finansowania zewnętrznego do zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych, istotna zmiana w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, wpływająca na sytuację Gminy lub zmiana sytuacji finansowej Gminy, konieczność dostosowania zapisów Programu do zmienionych wymogów formalno-prawnych, aktualizacji danych dotyczących obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji bądź wdrożenia wniosków i rekomendacji z raportów ewaluacyjnych. Aktualizacja Programu następuje w takim samym trybie oraz formie, w jakiej nastąpiło przyjęcie Programu, tj. w formie uchwały Rady Miejskiej.

Rozdział X. Zmiany w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej gminy

Uchwała nr XLIII/28/2018 Rady Miejskiej w Daleszycach z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Daleszyce stanowi główny dokument dotyczący gospodarki mieszkaniowej gminy. Opracowanie Programu jest realizacją obowiązku, który nakłada ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tj. Dz. U. z 2023.0.0725 r. poz. 1360). Głównym celem wieloletniego programu jest określenie podstawowych założeń i wytycznych działań Gminy zabezpieczających racjonalne i efektywne gospodarowanie posiadanym zasobem mieszkaniowym. Program zawiera w szczególności prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego Gminy w poszczególnych latach, analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata, źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach, wysokość kosztów w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji oraz koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także koszty inwestycyjne, oraz inne działania mające na celu poprawę wykorzystanie i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy. Nie przewiduje się sprzedaży lokali z mieszkaniowego zasobu Gminy Daleszyce.

Szansą na wykonanie i przyspieszenie prac gazyfikacji jest uzyskanie dofinansowań ze środków dotacyjnych w zakresie termomodernizacji, gdzie jednym z jej działań jest wymiana pieców węglowych na ogrzewanie gazowe. Warto jednak wskazać, że głównym problemem jest brak planów inwestycji gazowni w zakresie rozwoju sieci gazowej. Poza tym przechodzenie na gaz jest wspierane w obecnej perspektywie tylko w krótkiej perspektywie czasowej. Obecnie raczej rezygnacja z gazu jako rozwiązania przejściowego.

Rewitalizacja zasobów mieszkaniowych to proces naprawczy, który zawiera szereg działań, takich jak przeciwdziałanie degradacji zasobów i poprawę jakości życia. Są to takie działania jak podniesienie standardu zamieszkania poprzez remonty, modernizacje

zasobów mieszkaniowych oraz realizację inwestycji w ramach budowy budynków komunalnych. Dla realizacji GPR nie wskazuje się konieczności zmian w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej gminy.

Rozdział XI. Komitet Rewitalizacji

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji planuje się powołanie Komitetu Rewitalizacji wraz z określeniem zasad jego funkcjonowania przez Radę Gminy po uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta i Gminy. Jego rola w procesie rewitalizacji jest istotna z uwagi na partycypacyjny charakter działań rewitalizacyjnych podkreślony w ustawie. W zamierzeniu Komitet ma być bowiem łącznikiem między organami gminy, zarządzającymi przygotowaniem i wdrożeniem programu rewitalizacji, a pozostałymi interesariuszami rewitalizacji, którzy w tym procesie powinni odgrywać aktywną rolę. Stanowisko Komitetu Rewitalizacji nie jest wiążące dla organu gminy, a jego uzyskanie nie jest obligatoryjne. Zgodnie z treścią art. 17 ust. 2 pkt 9 ustawy o rewitalizacji, Komitet Rewitalizacji opiniuje projekt gminnego programu rewitalizacji, jeżeli został powołany przed jego uchwaleniem. Zasady funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji w drodze uchwały określa Rada Gminy przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji albo w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia jego uchwalenia. Podjęcie uchwały jest poprzedzone konsultacjami społecznymi. Uchwała nie stanowi aktu prawa miejscowego. Następnie Burmistrz niezwłocznie po podjęciu przez Radę Gminy uchwały powołuje, w drodze zarządzenia, Komitet Rewitalizacji. W przypadku programu rewitalizacji Gminy Daleszyce Komitet Rewitalizacji zostanie powołany w terminie ustawowym nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia jego uchwalenia.

Rozdział XII. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, na wniosek Burmistrza, Rada Miejska podejmuje uchwałę w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji. Wniosek o ustanowienie Strefy składa się po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji i zgodnie z jego ustaleniami. Specjalna strefa rewitalizacji ustanawiana jest na obszarze rewitalizacji przez Radę Miejską na okres maksymalnie 10 lat. Jej wprowadzenie pozwala na uproszczenie procedur administracyjnych związanych z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji oraz korzystanie ze szczególnych udogodnień i specjalnych procesów. Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji, bądź jego części nie przewiduje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji i zastosowania instrumentów prawnych dedykowanych Strefie. Obszar rewitalizacji nie wymaga zastosowania strefy w celu realizacji planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rozdział XIII. Sposób realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji podzielone było na trzy zasadnicze etapy. Pierwszy etap obejmował przygotowanie danych przestrzennych w postaci wektorowej z wykorzystaniem bazy ewidencji gruntów i budynków (EGiB), wyznaczenie wstępnego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz redakcję kartograficzną obejmującą podział map na arkusze w skali 1:5000.

Delimitacja wstępna oparta była na analizach przestrzennych wskaźników uwarunkowań (IMD) przedstawionych w części diagnostycznej dokumentu oraz analizie użytkowania gruntów ze szczególnym uwzględnieniem terenów zabudowanych. W tym celu wykorzystano narzędzia algebry mapowej i analiz geostatystycznych w oparciu o pozyskane dane w oprogramowaniu Quantum GIS (ang. Geographic Information Systems). Analiz dokonano wykorzystując uprzednio przygotowane dane wektorowe.

Drugi etap delimitacji obejmował pracę na wygenerowanych mapach. Wstępne wyznaczenie obszarów przedstawiono do wewnętrznej konsultacji eksperckiej w ramach realizacji niniejszego opracowania, w ramach której dokonano korekt obszarów uwzględniając przestrzenne rozmieszczenie projektów rewitalizacyjnych. Etap ten był istotny ze względu na założenia metodologiczne.

Etap trzeci obejmował prace związane z ostatecznym ustaleniem granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w oprogramowaniu GIS. Obszar zdegradowany pokrywa się z obszarem rewitalizacji. Opracowanie ponownie wykonano w postaci wektorowej uwzględniając efekty wykorzystanych wcześniej metod. Integralną częścią niniejszego opracowania stanowi załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali 1:5000 opracowanej w wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej.

Na załączonych do GPR mapach zaprezentowano lokalizację podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych. W przypadku projektów infrastrukturalnych odniesiono się do lokalizacji na podstawie działki ewidencyjnej, natomiast w przypadku projektów „miękkich” nie przypisanych do konkretnej działki,

wskazano cały obszar rewitalizacji. Takie rozwiązanie służyć ma jedynie sygnalizacji terytorialnego zakresu projektu rewitalizacyjnego.

Zgodnie z art. 20 ustawy o rewitalizacji:

1. W przypadku gdy ustalenia gminnego programu rewitalizacji są niezgodne ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przeprowadza się postępowanie w sprawie zmiany tego studium, w celu jego dostosowania do gminnego programu rewitalizacji.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniający ustalenia gminnego programu rewitalizacji, niezwłocznie po uchwaleniu tego programu. Postępowanie w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy prowadzi się w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy czym:

1) przepisu art. 9 ust. 1 tej ustawy nie stosuje się;

2) ogłaszając o przystąpieniu do sporządzania projektu zmiany tego studium w sposób określony w art. 11 pkt 1 tej ustawy, wójt, burmistrz albo prezydent miasta nie określa formy, miejsca i terminu składania wniosków dotyczących tego studium;

3) wójt, burmistrz albo prezydent miasta, sporządzając projekt zmiany tego studium na podstawie art. 11 pkt 4 tej ustawy, nie rozpatruje wniosków dotyczących studium.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dopuszcza się jednoczesne prowadzenie postępowania w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w sprawie uchwalenia albo zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Uchwalenie zmiany tego studium następuje przed wyłożeniem do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany.

4. Postępowanie w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w sprawie uchwalenia albo zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego można wszcząć przed

uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji, a po sporządzeniu i zamieszczeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej projektu gminnego programu rewitalizacji. Uchwalenie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy następuje po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji.

Zgodnie z przepisami art. 17 ust. 2 pkt 13 ustawy o rewitalizacji, Gminny program rewitalizacji zawiera w szczególności:

13) wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:

- a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
- c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu.

Analiza podstawowych kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji wskazuje, na zasadność wprowadzenia zmian w obowiązujących miejscowych planach. Nie ma jednak konieczności uchwalenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ani nie ma konieczności uchwalenia nowych miejscowych planów rewitalizacji, o których mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie ma zatem konieczności dokonywania wyznaczenia granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu. Nie przewiduje się także wszczęcia postępowania scaleniowego.

Zgodnie z art. 21 ustawy o rewitalizacji:

Niezwłocznie po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 367). Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia do tego załącznika niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.

Rozdział XIV. Opiniowanie programu przez właściwe podmioty

GPR jest narzędziem do prowadzenia skutecznej rewitalizacji, która należy do zadań własnych gminy. Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji zaproponowano szereg działań rewitalizacyjnych w postaci przedsięwzięć i wynikających z nich projektów, których systematyczna realizacja doprowadzi do wyjścia z sytuacji kryzysowej, zbadanej na danym terenie. Celem programu jest wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego i osiągnięcie wysokiego i równego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego całej gminy. GPR stanowi również podstawowe narzędzie w celu ubiegania się o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych z funduszy Unii Europejskiej.

Projekty zawarte w GPR nie określają ram i założeń w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Projekty opisane w GPR nie wpływają na aktualne zagospodarowanie istniejących na obszarze Gminy terenów górniczych. GPR nie określa szczegółowych ram i założeń w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności państwa. Dokument nie ogranicza ani nie rozszerza zakresu obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i obronności państwa. Formy ochrony zabytków leżących w obszarze rewitalizacji zostały określone na mocy przepisów odrębnych. Wszelkie inwestycje prowadzone w obrębie obszaru rewitalizacji dotyczące obiektów objętych prawną ochroną należy konsultować z odpowiednim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Obszar rewitalizacji i realizacja poszczególnych przedsięwzięć i projektów zawartych w programie nie obejmuje swym zasięgiem gruntów usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej, których zagospodarowanie powinno się odbywać na zasadach zawartych w przepisach odrębnych.

Burmistrz po przeprowadzonych konsultacjach społecznych, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji wystąpił do właściwych podmiotów o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji, a zaakceptowane zmiany wynikające z uzyskanych opinii zostały wprowadzone do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. W toku uzgodnień pozyskano stanowiska od organów (zarząd właściwego powiatu, zarząd właściwego województwa, właściwy wojewoda, właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa, właściwy komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej, właściwy państwowy inspektor sanitarny, Wojewódzki Konserwator Zabytków oraz Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca

2017 roku o Krajowym Zasobie Nieruchomości, Nadleśnictwo Daleszyce Państwowe
Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Rozdział XV. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu programu

GPR jest dokumentem ogólnym, w ramach którego zaproponowano działania o charakterze nie inwestycyjnym (poprawiającymi aktywność mieszkańców), które uzupełnione zostały działaniami inwestycyjnymi z zakresu modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, poprawy stanu technicznego budynków, poprawy stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych i terenów zieleni, poprawy jakości powietrza. W ramach realizacji GPR zakłada się m.in. stworzenie miejsc rekreacji przyjaznych i bezpiecznych dla mieszkańców, służących integracji i aktywizacji, odnowę istniejących obiektów w celu realizacji nowych usług społecznych dla ludności.

Cele rewitalizacji i przedsięwzięcia mają charakter komplementarny wobec obowiązujących dokumentów strategicznych i planistycznych gminy i obszaru rewitalizacji. Zadania związane z przeprowadzeniem robót budowlanych elementów zabudowy obszaru rewitalizacji, czy zagospodarowaniem terenów zieleni, mogą na etapie realizacji wykazywać negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na środowisko, które będzie miało charakter lokalny, związany z miejscem inwestycji i odwracalny, tj. ustąpi po zakończeniu prac.

Program nie zalicza się również do dokumentów planistycznych wyszczególnionych w art. 46 ust. 1 ustawy, jak również nie stanowi dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 2 ustawy, gdyż nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko; nie ustala ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć kwalifikowanych jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Program nie zalicza się również do dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 3 ustawy. Obszar rewitalizacji nie obejmuje terenów prawnie chronionych, w tym obszarów NATURA 2000. Realizacja zapisów GPR nie jest sprzeczna z celami ochrony obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w związku z tym należy uznać iż działania wynikające z GPR nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko.

SPIS TABEL I RYCIN

Spis tabel

Tabela nr 1. Zbiorcza analiza uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych i przestrzenno-funkcjonalnych w Gminie Daleszyce.

Tabela nr 2. Wykaz i opis granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Daleszyce.

Tabela nr 3. Wykaz projektów rewitalizacyjnych wybranych do realizacji

Tabela 4. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Daleszyce

Tabela nr 5. Lokalizacja poszczególnych projektów rewitalizacyjnych

Tabela nr 6. Wskaźniki rezultatu długofalowego dla poszczególnych celów programu rewitalizacji.

Tabela nr 7. Kryteria ewaluacji prowadzonych działań rewitalizacyjnych.

Spis rycin

Rycina 1. Cele szczegółowe działań promocyjnych Programu

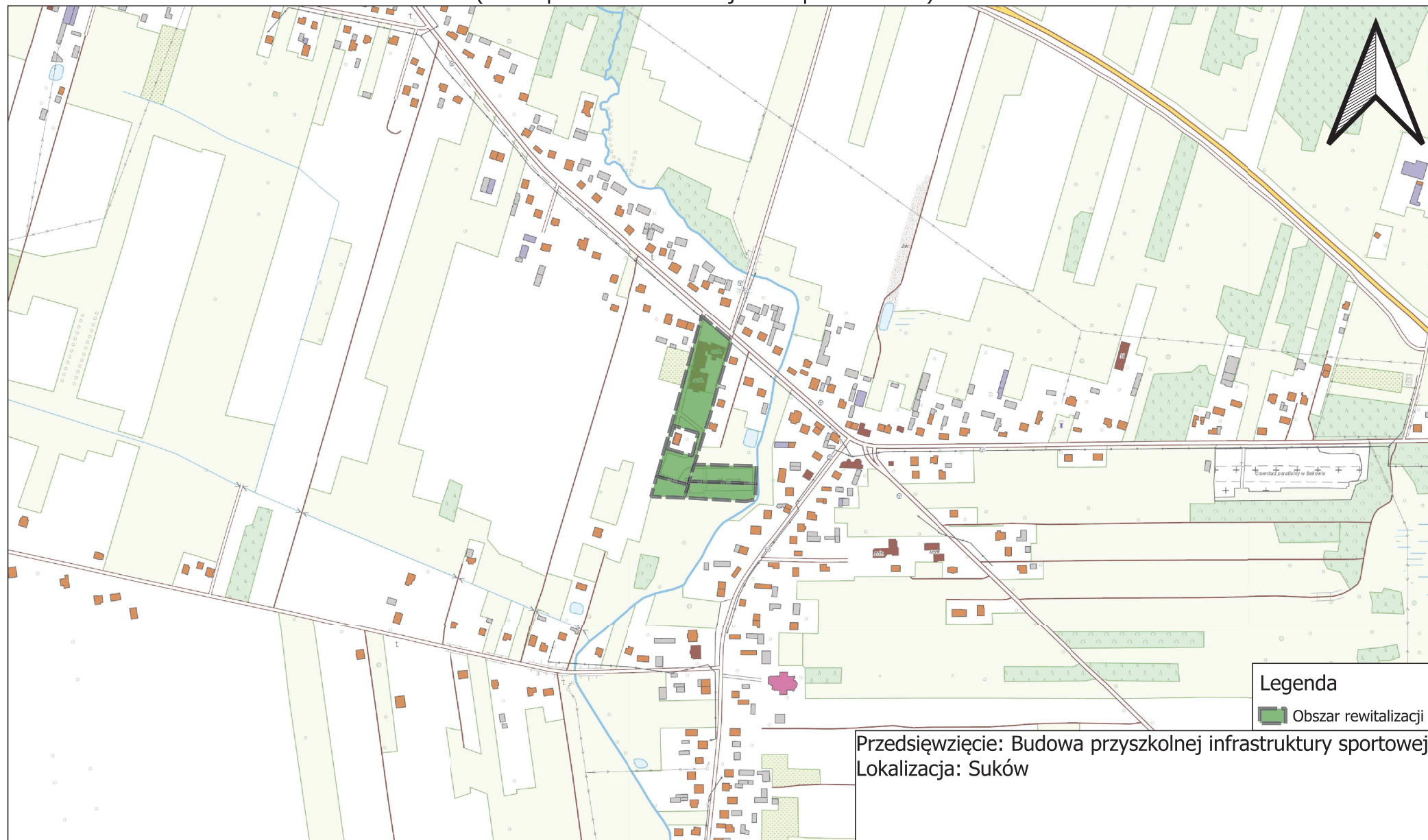
Rycina 2. Podmioty uczestniczące w ewaluacji Programu

Rycina 3. Siedem zasad prowadzenia konsultacji społecznych dotyczących zmian w programie rewitalizacji.

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

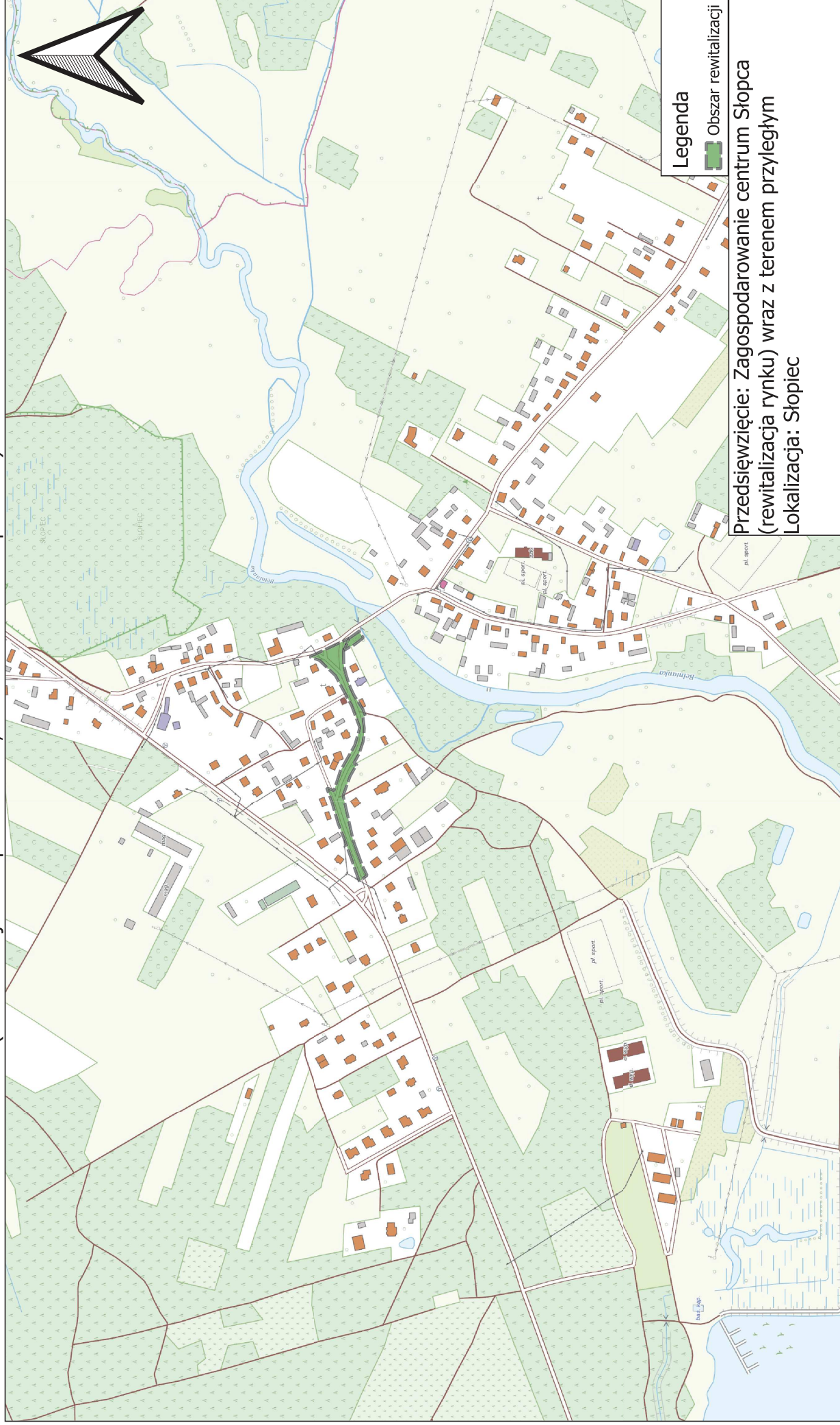
(Sfera społeczna oraz funkcjonalno przestrzenna)

Załącznik do Gminnego Programu
Rewitalizacji Gminy Daleszyce na lata
2022-2027

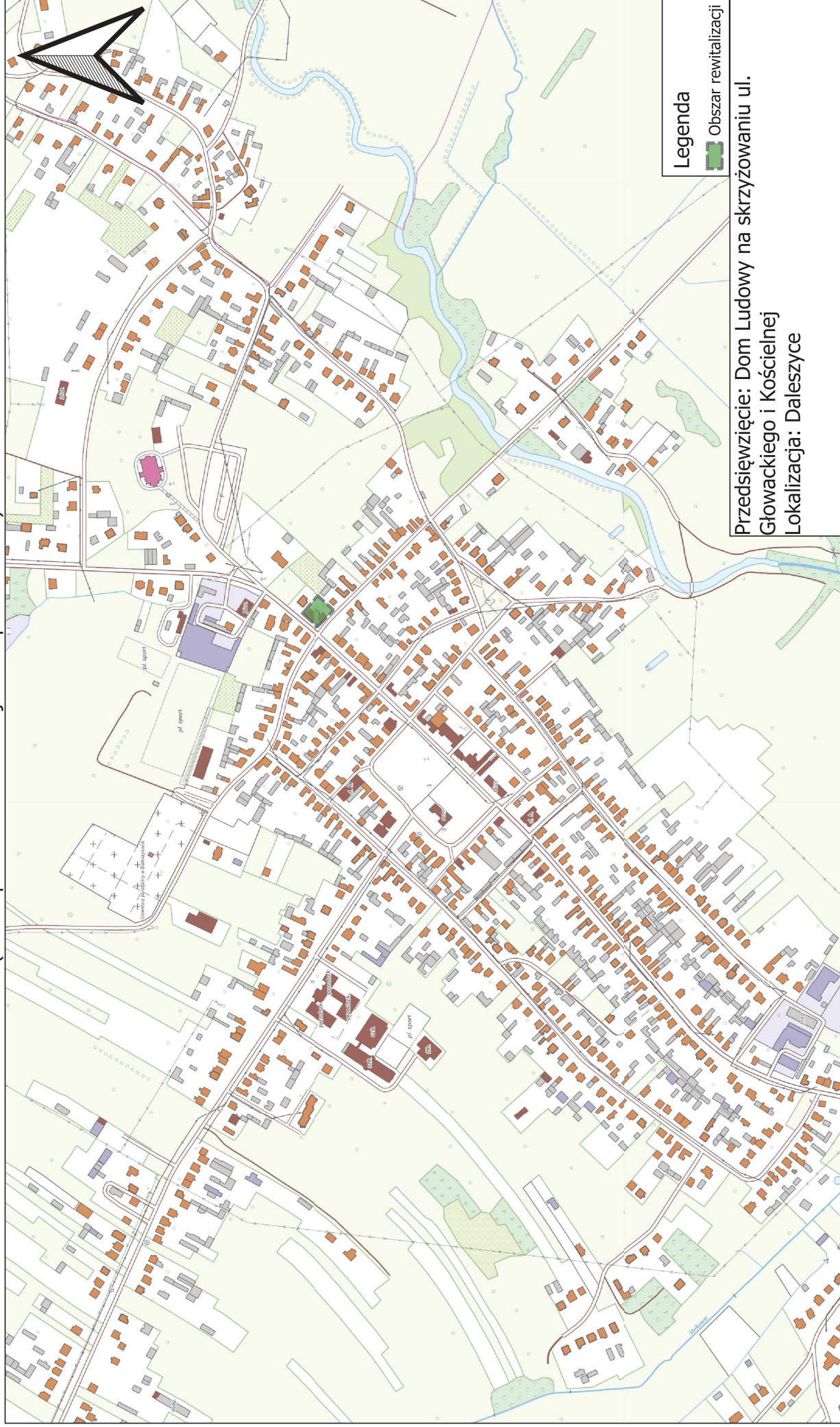

Skala 1 : 5000

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Sfera funkcjonalno-przestrzenna, środowiskowa oraz społeczna)

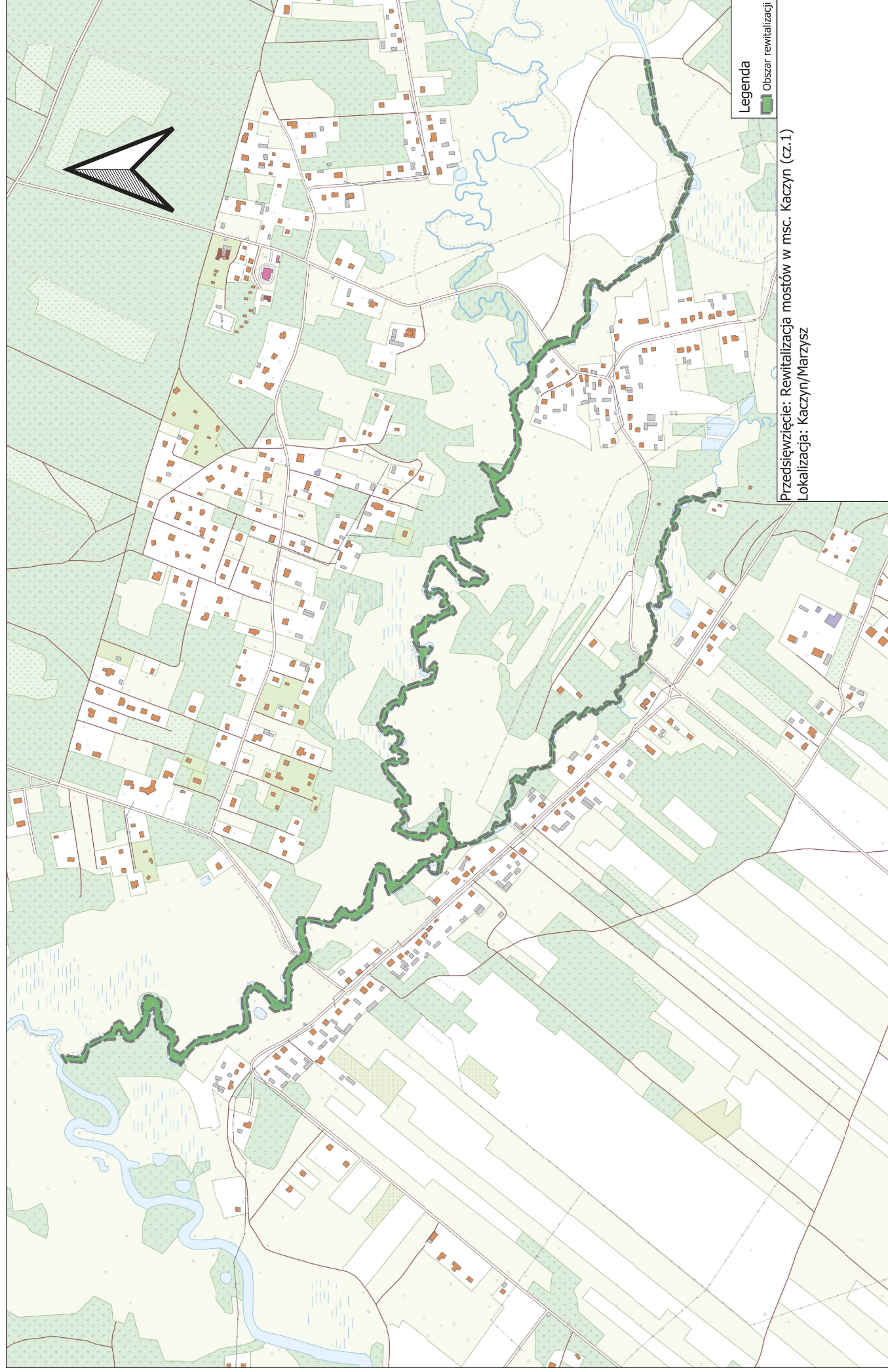
Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Sfera społeczna oraz funkcjonalno-przestrzenna)

Skala 1 : 5000

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

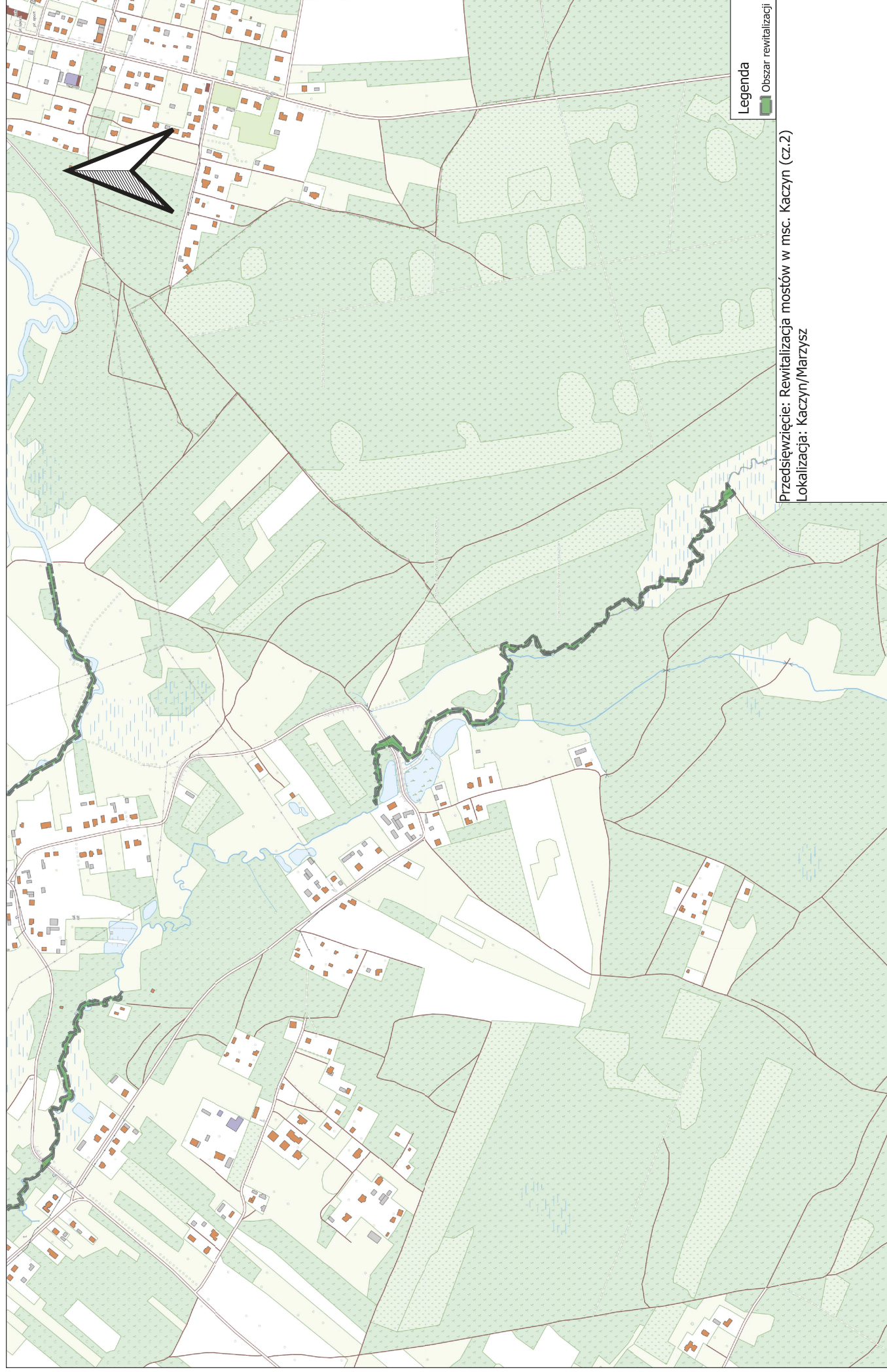
(Sfera społeczna oraz funkcjonalno-przestrzenna)

Skala 1 : 5000

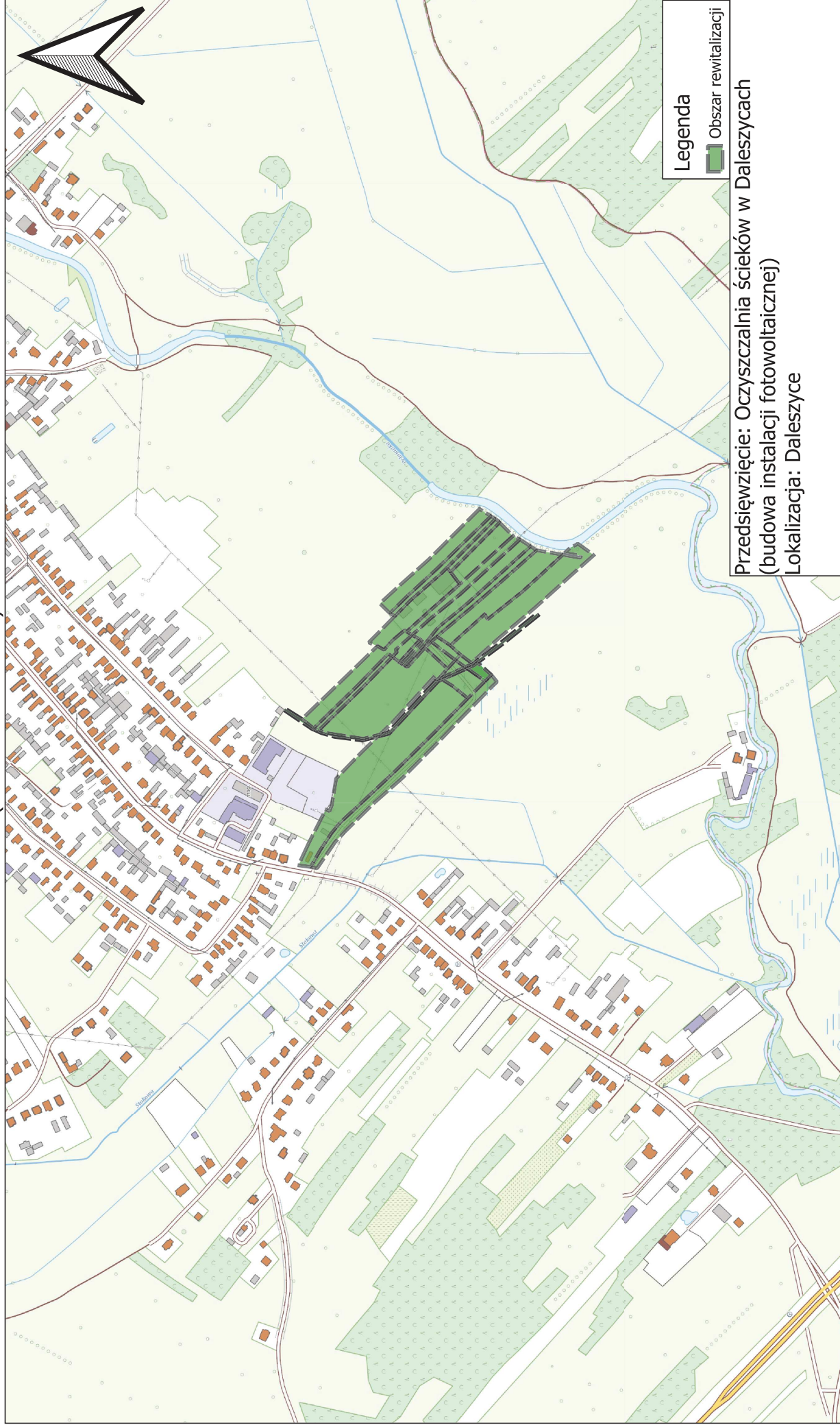
Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

(Sfera społeczna oraz funkcjonalno-przestrzenna)

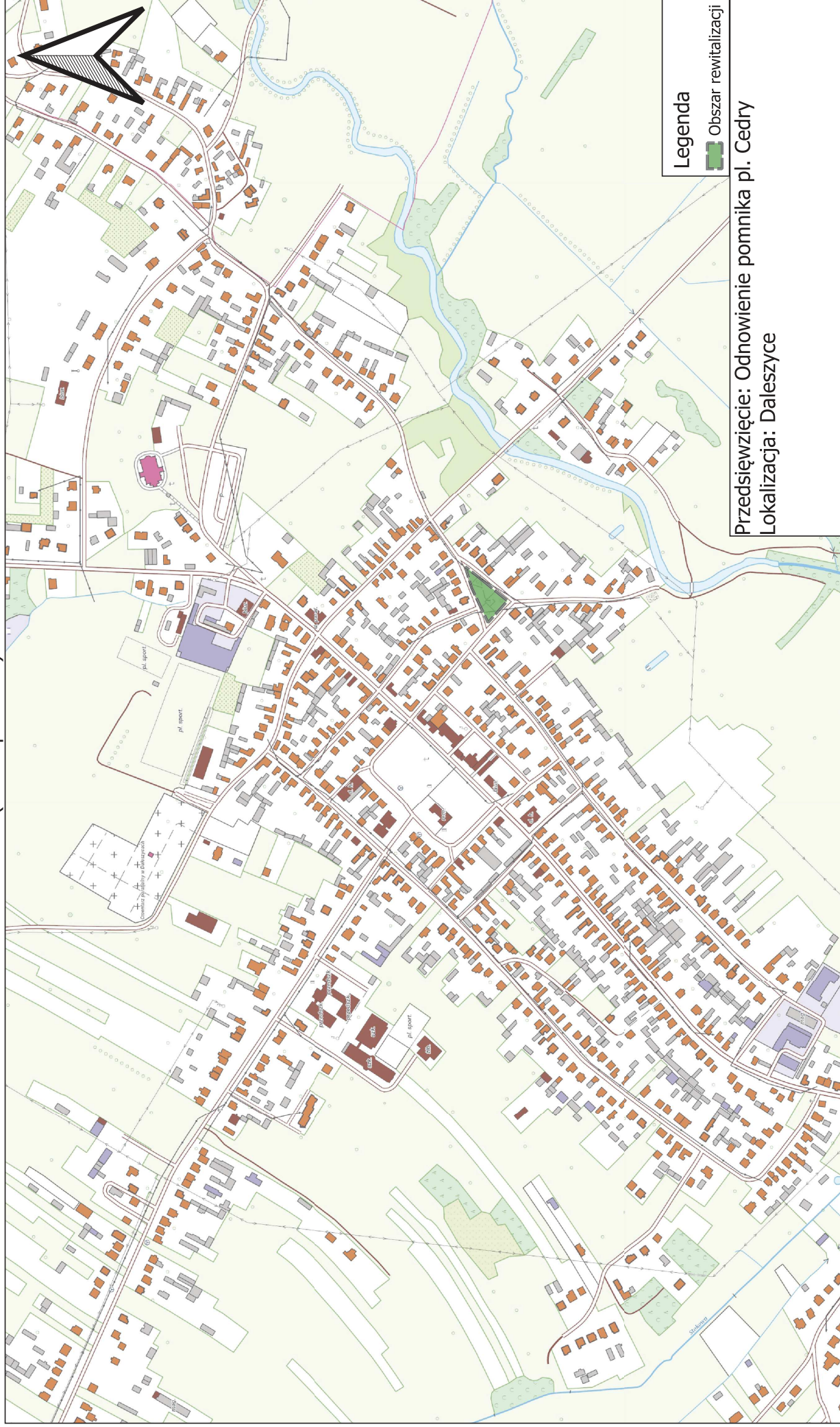
Skala 1 : 5000

Podstawowe kierunki zmian
funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji
(Sfera środowiskowa)

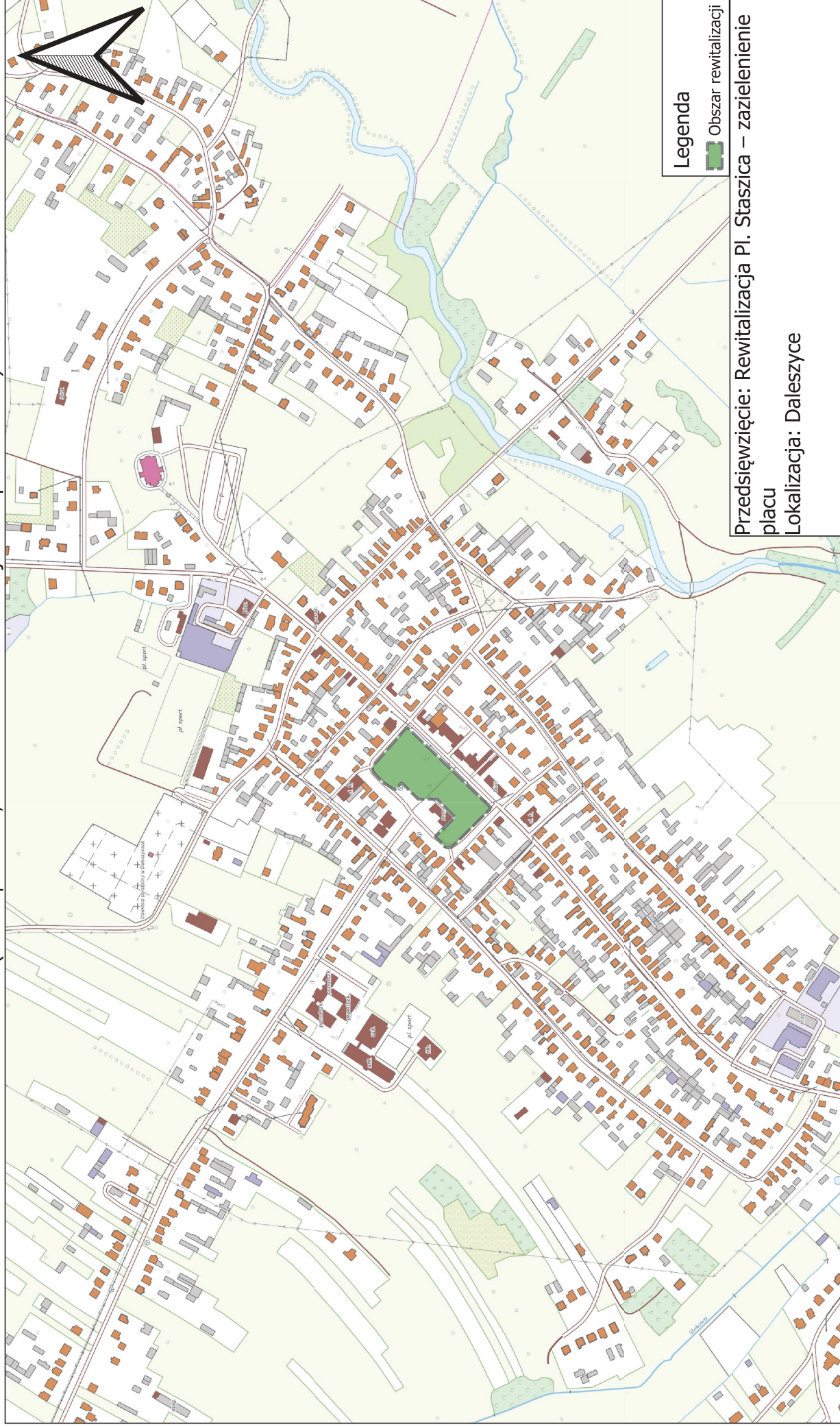
Skala 1 : 5000

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Sfera społeczna)

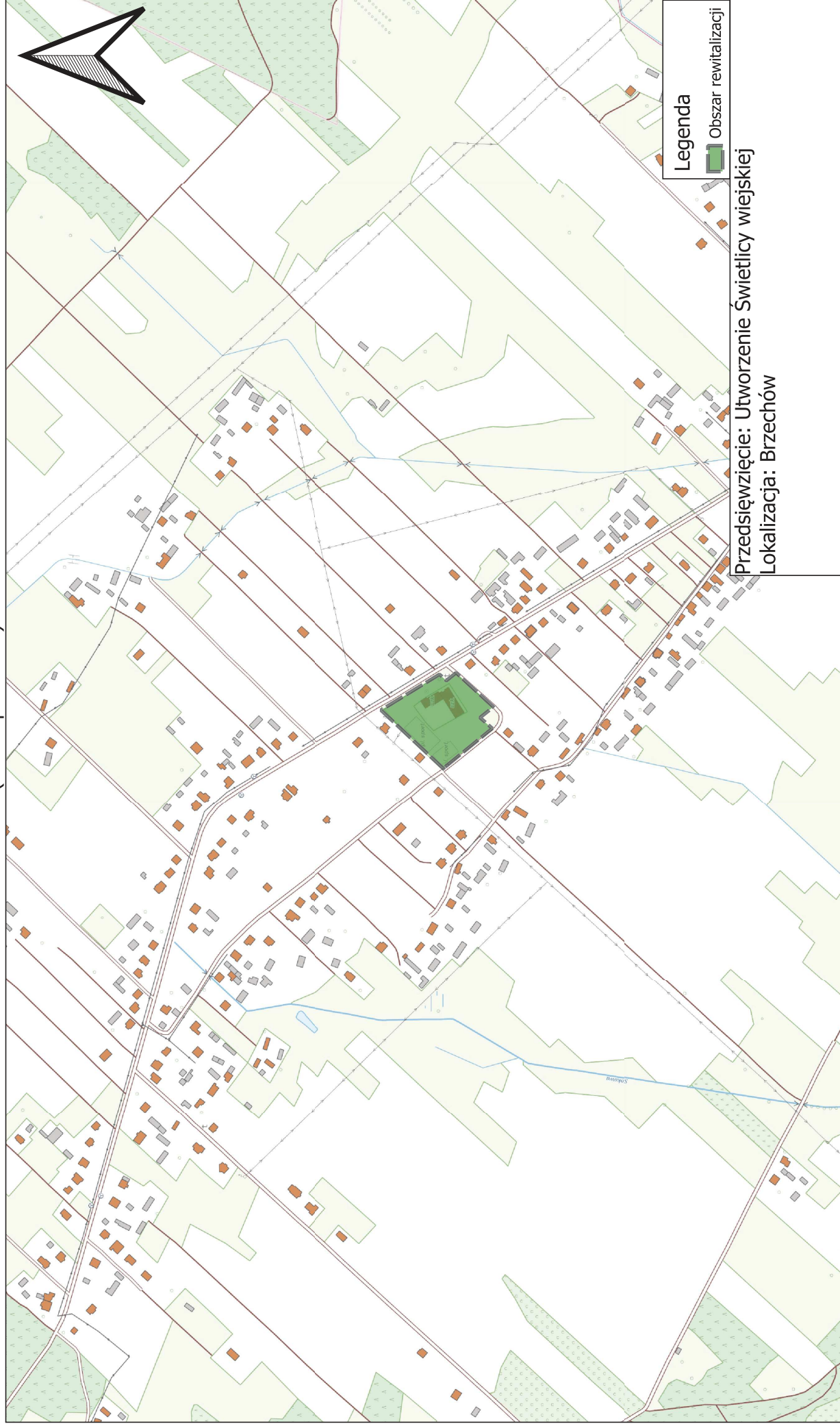

Skala 1 : 5000

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Sfera społeczna, środowiskowa oraz funkcjonalno-przestrzenna)

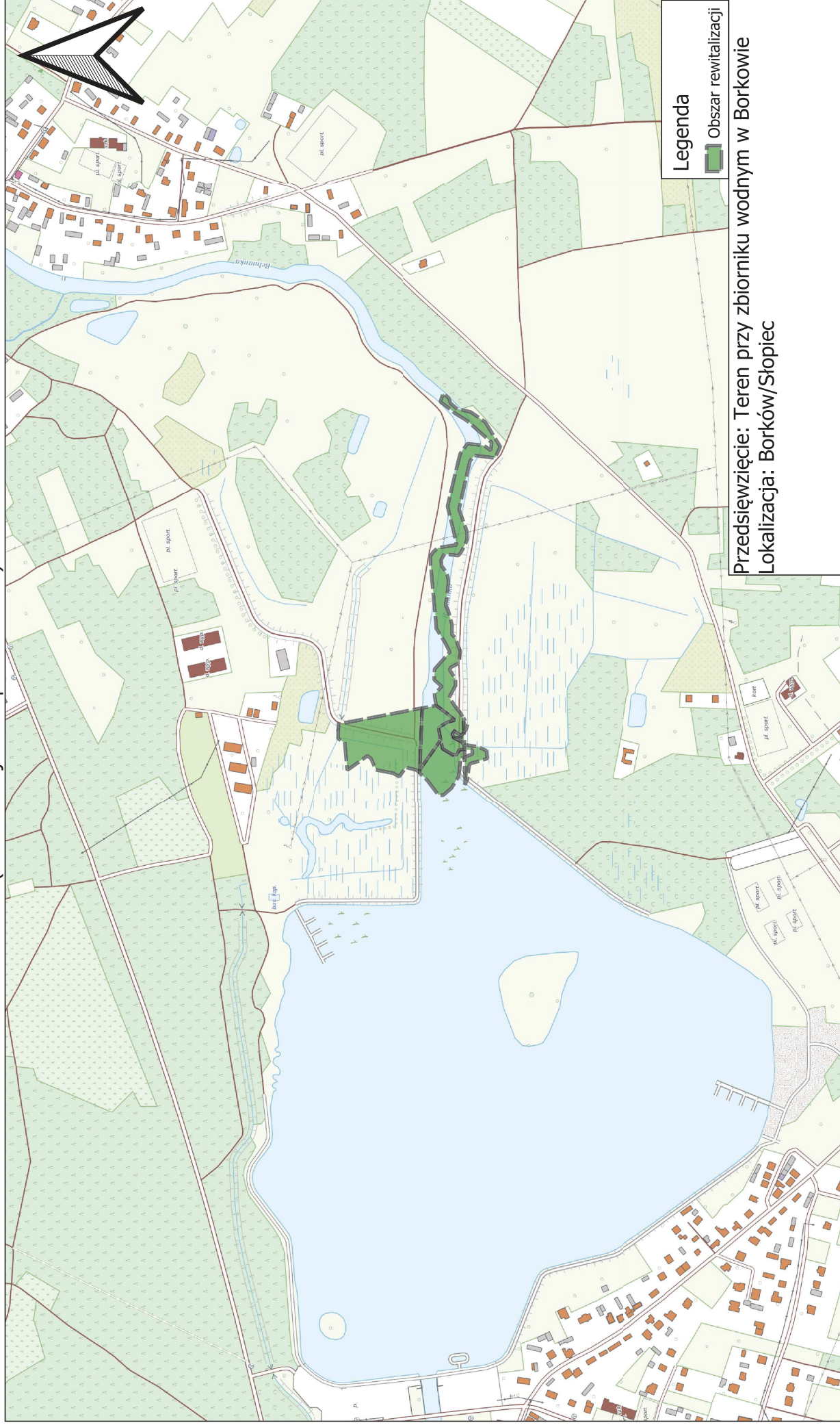

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Sfera społeczna)

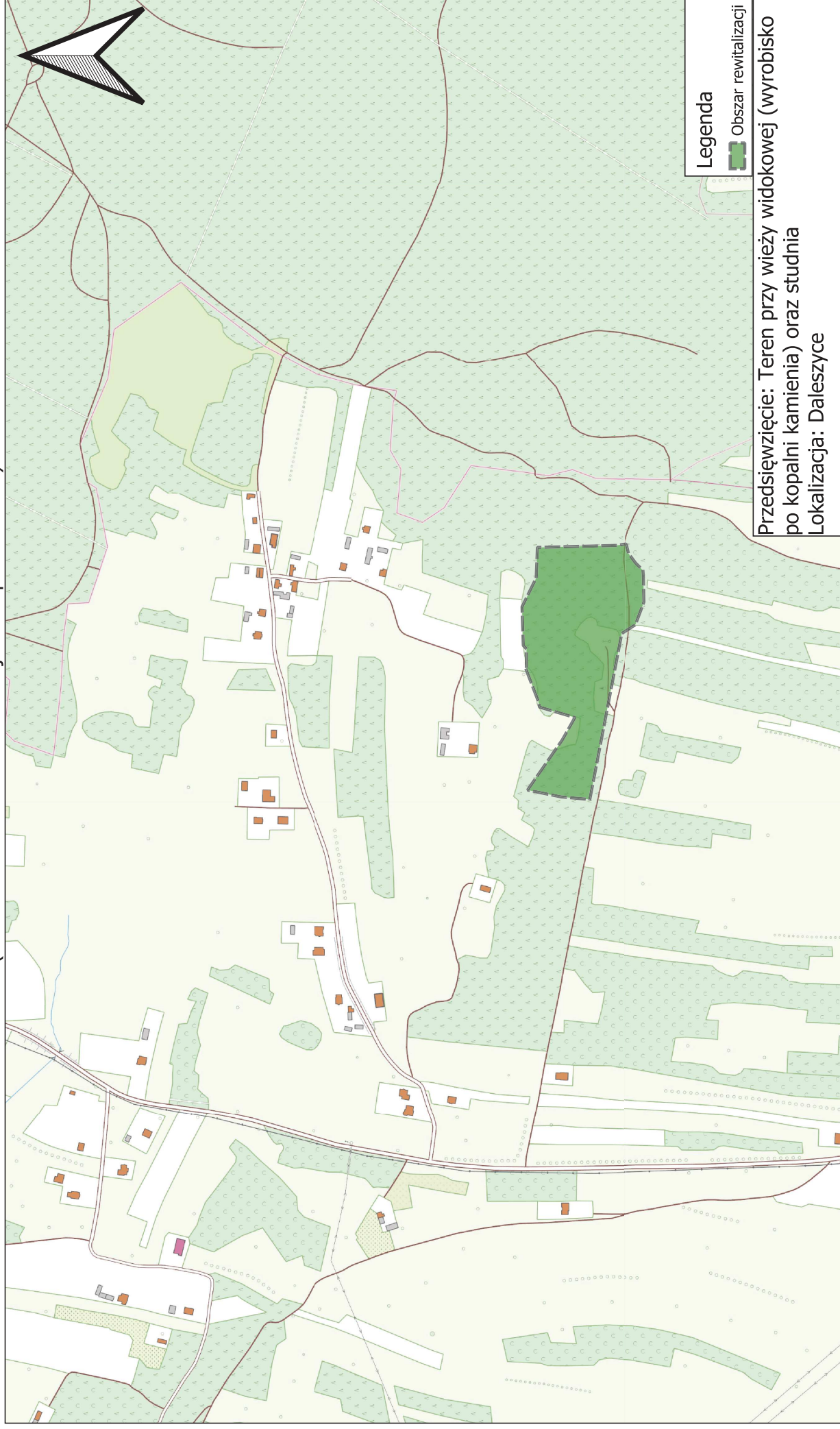
Skala 1 : 5000

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Sfera funkcjonalno-przestrzenna)

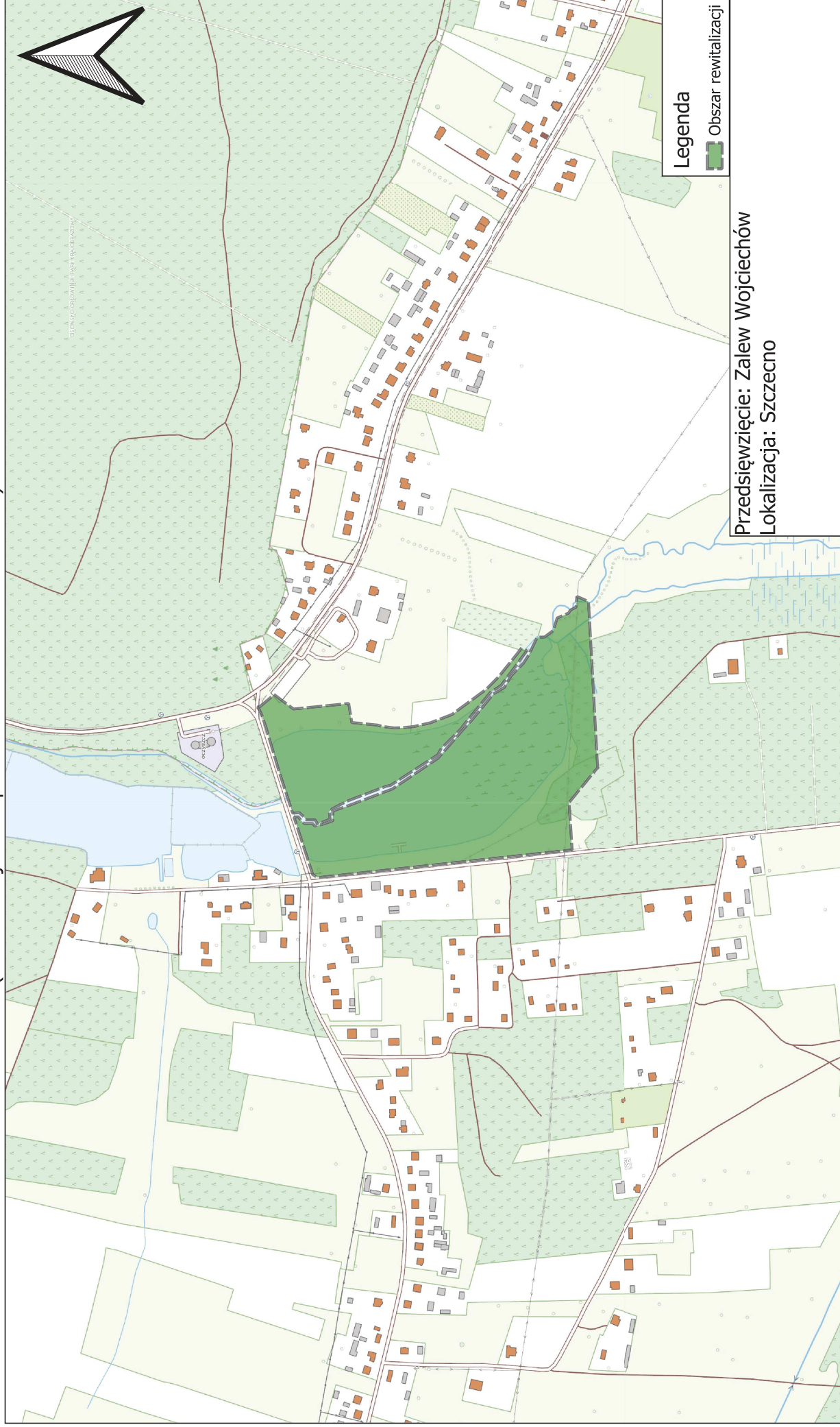
Skala 1 : 5000

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Sfera środowiskowa oraz funkcjonalno-przestrzenna)

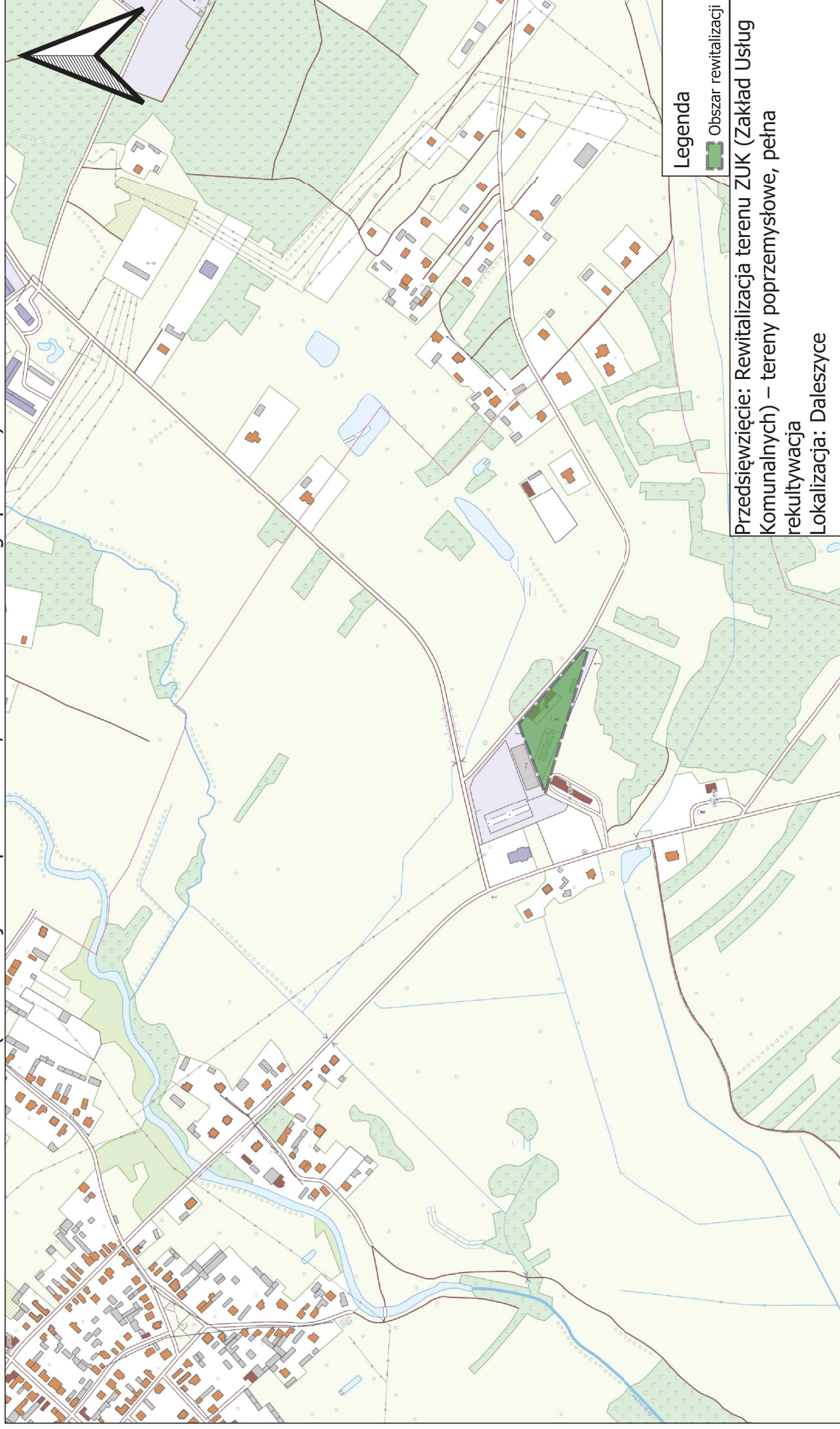

Skala 1 : 5000

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Sfera funkcjonalno-przestrzenna oraz środowiskowa)

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Sfera funkcjonalno-przestrzenna, środowiskowa oraz gospodarcza)

Skala 1 : 5000